

HAK

ŠKOLA VOŽNJE

HRVATSKI AUTOKLUB

grupa autora

BICIKLOM U PROMETU

izmijenjeno izdanje

Zagreb, veljača 2011.

*CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb
UDK 656.18.05(035)*

*Biciklom u prometu / Zvonko Šmuk ... et al;
Urednici: Nenad Zuber, Sinan Alispahić;
Ilustracije Dinko Žibrat
Zagreb: Hrvatski autoklub, 2001. - 101 str.*

ISBN 953-6605-06-6

I. ŠMUK, Zvonko

410507017

IMPRESUM

GRUPA AUTORA:

Zvonko Šmuk, dipl. inž., Zlatko Bočkal, dipl. psiholog,
dr. sc. Sinan Alispahić,
mr. sc. Nenad Zuber, dipl. inž.

RECENZIJA:

dr. Milan Matijević, Ivan Smoljan, prof.,
Vladimir Benceković, dipl. inž.

LEKTURA:

Dragica Prekratić, prof.

UREDNIK I KOREKTOR:

mr.sc. Nenad Zuber, dipl. inž.
dr. sc. Sinan Alispahić

Grafička priprema i izradba fotolita:
Snježana Grbić, MGM studio Novel, Zagreb

Ilustracije:
Dinko Žibrat

IZDAVAČ:
HRVATSKI AUTOKLUB, Zagreb 2001.

Za izdavača:
Zvonko Šmuk, dipl. ing.

Tisk:
TISKARA ZELINA d.d.

SADRŽAJ

1. UVOD	5
2. POJMOVI KOJE MORAŠ POZNAVATI	6
3. KRETANJE PJEŠAKA U PROMETU	10
4. VOŽNJA BICIKLOM	13
5. PROMETNE ZNAKOVE MORAŠ POZNAVATI	25
6. VODI RAČUNA O SEBI I SVOM BICIKLU U PROMETU	31
7. RADNJE BICIKLOM U PROMETU NA CESTI	37
8. PROMET NA RASKRIŽJU	44
9. VOŽNJA BICIKLOM U PROMETU	62
10. POSTUPAK U SLUČAJU PROMETNE NEZGODE	71

PRILOZI

1. PROMETNI ZNAKOVI
2. PROMETNA OPREMA NA CESTAMA
3. OZNAKE NA KOLNIKU

LITERATURA

UVOD

Kako bi izbjegli nered u prometu, ljudi su utvrdili pisana i nepisana pravila ponašanja u prometu. Ovaj priručnik poslužit će ti da naučiš kako sigurno i u skladu s prometnim propisima i sigurnosnim pravilima voziti bicikl u prometu. Nadamo se da su te neka pravila naučili roditelji, a o nekim se govorilo u vrtiću i školi. Kao dijete još uvijek nedovoljno poznaješ sva pravila o kretanju u prometu i opasnosti koje promet donosi, pa često radiš ono što ti padne na pamet, a i ne razmišљaš o posljedicama. Igrajući se ne razmišљaš da je promet opasan. Oko tebe su vozila i ostali sudionici prometa.

Vjerujemo kako želiš postati dobar i siguran vozač bicikla. A siguran vozač svakoga treba zna: **što želi, što smije i što može.**

Da to postigneš, moraš steći određena znanja:

- poznavati prometne propise i sigurnosna pravila,
- poznavati način vožnje bicikla,
- poznavati dijelove svog bicikla i način kako se održavaju ispravnim i čistim,
- znati u kakvom zdravstvenom stanju trebaš biti kad voziš bicikl,
- znati kako se zaštитiti od mogućih ozljeda.

Uvijek se brini o okolišu po kojem se krećeš i ne zagaduj ga! Ne bacaj papire, plastične boćice od sokova, limenke i ostale otpatke! Sve to odloži na za to određena mjesta. Kad popravljaš ili podmazuješ bicikl, stavi ispod njega stari papir ili kartonsku ljepenkku koje ćeš, nakon uporabe baciti u koš za smeće.

Na kraju svakog poglavlja imaš pitanja za provjeru znanja. Svoje znanje provjeri zaokruživanjem jednog ili više točnih odgovora.

**U prometu
nikada nismo sami!**

POJMOVI KOJE MORAŠ POZNAVATI

PAZ!

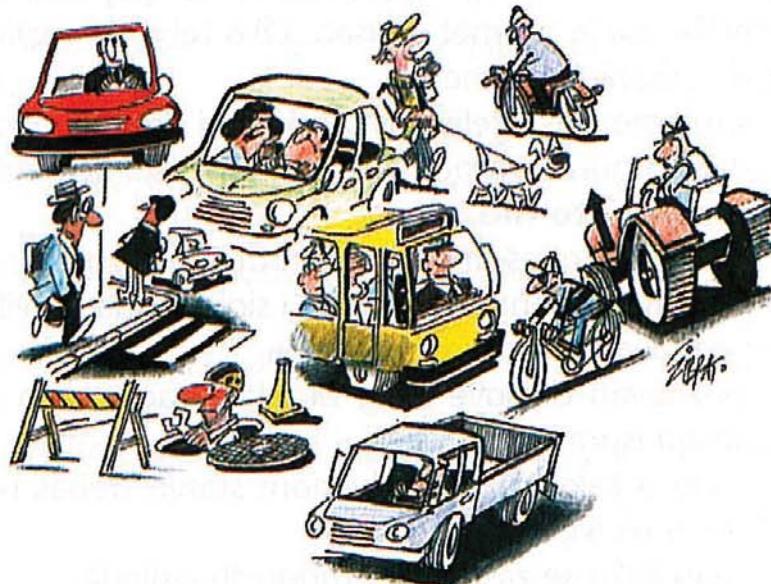
Temeljne izraze iz
Zakona o sigurnosti
prometa na cestama
moraš znati!

Svaka država pa tako i Republika Hrvatska zakoni ma i ostalim propisima nastoji urediti ponašanje sudionika u prometu na cestama. Temeljni propis koji uređuje ponašanje sudionika u prometu na cestama u Republici Hrvatskoj je **Zakon o sigurnosti prometa na cestama**.

Za razumijevanje ovog priručnika, ali i za tvoje sigurno sudjelovanje u prometu moraš naučiti neke temeljne izraze.

Tko je sudionik u prometu?

To je vozač, suvozač, pješak, putnik, vodič životinja, osoba koja izvodi radove na cesti.

PAZ!

Tvoj bicikl
više nije dječje
prijevozno sredstvo,
tvoj bicikl je vozilo!

Tko je vozač?

To je osoba koja na cesti upravlja vozilom, dakle i ti si vozač kada u prometu na cesti upravljaš bicikлом.

Što je vozilo?

To je svako prijevozno sredstvo namijenjeno za kretanje po cesti, osim pokretnih stolaca bez motora za nemoćne osobe i dječjih prijevoznih sredstava.

Što je vozilo na motorni pogon?

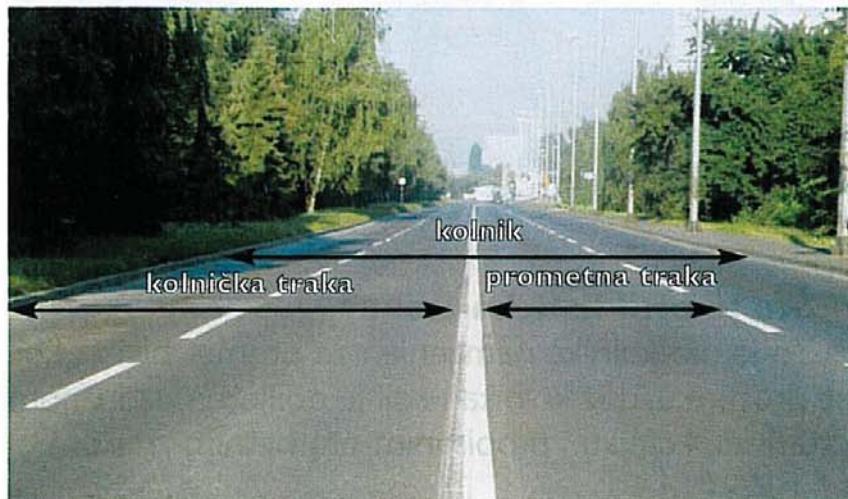
To je svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po tračnicama.

Što je bicikl?

To je vozilo koje ima najmanje dva kotača i koje se pokreće isključivo snagom vozača.

Što je cesta?

To je svaka javna cesta i nerazvrstana cesta na kojoj se obavlja promet. Ona najčešće ima suvremenih kolnički zastor - asfalt, beton ili kocku.

Što je zemljana cesta?

To je cesta bez izgrađenog kolnika ili suvremenog kolničkog zastora, pa i onda kada na priključku javnoj cesti ima izgrađen kolnik.

Što je kolnik?

To je dio cestovne površine namijenjen u prvom redu za promet vozila.

Što je kolnička traka?

To je uzdužni dio kolnika namijenjen za promet vozila u jednom smjeru, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka.

Što je prometna traka?

To je obilježeni ili neobilježeni uzdužni dio kolnika čija je širina dovoljna za nesmetan promet jednog reda motornih vozila u jednom smjeru.

Ne zaboravi!

Kad voziš
bicikl, uvijek vozi
biciklističkom stazom
ili trakom ako ona
postoji.
Tamo si sigurniji!

Ne zaboravi!

Biciklistička
staza je odvojena od
kolnika, a biciklistička
traka je dio kolnika.

Što je biciklistička staza?

To je izgrađena prometna površina namijenjena za promet bicikla a odvojena je od kolnika i obilježena propisanim prometnim znakom.

Što je biciklistička traka?

To je dio kolnika namijenjen za promet bicikla koji se prostire uzduž kolnika i koji je obilježen uzdužnom crtom na kolniku i propisanim prometnim znakom.

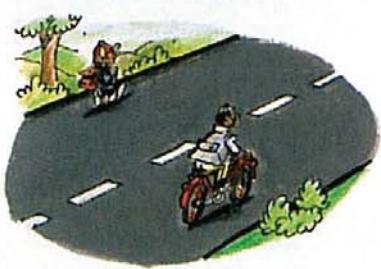

Što je nogostup?

To je posebno uređena prometna površina namijenjena za kretanje pješaka, a nije u razini s kolnikom ceste ili je od kolnika odvojena na drugi način.

Toliko za početak o temeljnim izrazima iz Zakona o sigurnosti prometa na cestama važnim za razumevanje sadržaja ovog priručnika.

KRETANJE PJEŠAKA U PROMETU

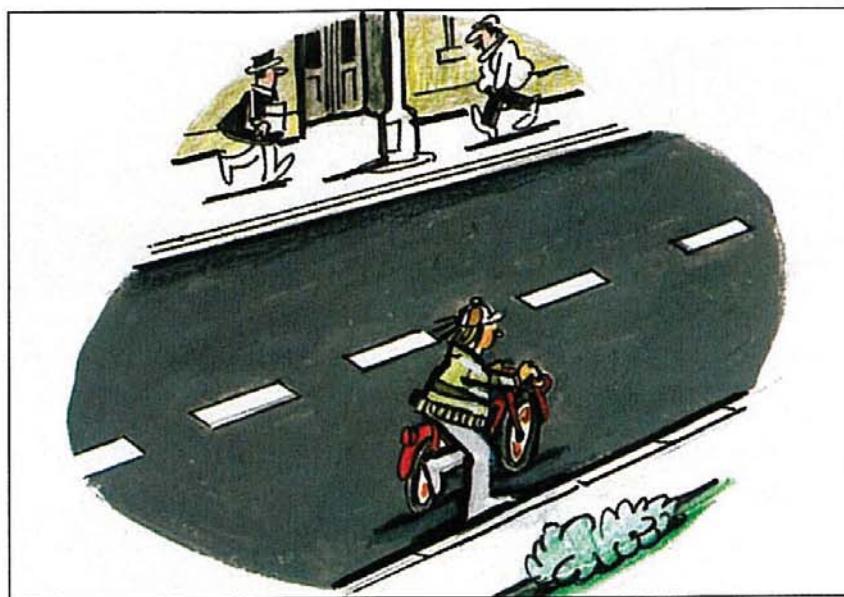

Već znaš da je i pješak sudionik u prometu na cestama, i da za svakog sudionika u prometu vrijede neki zajednički ali i posebni prometni propisi i sigurnosna pravila. Tvoje svakodnevno kretanje od kuće do škole, do sportskih terena, odlazak prijatelju, zimi ili za lošeg vremena nije uvijek vezano uz bicikl. Zato, prije no što naučiš kako sigurno i u skladu s propisima voziti bicikl, nauči neka pravila o kretanju pješaka u prometu.

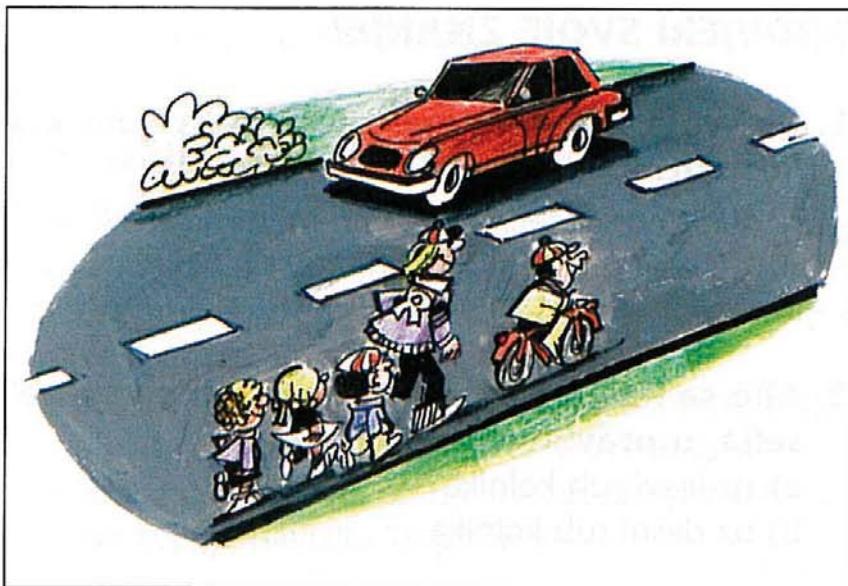
Ako ideš pješice, hodaj nogostupom ili površinom koja je za to određena (npr. pješačkom stazom).

Kolnik koristi samo u iznimnim slučajevima, npr. kada uz cestu nema nogostupa. Hodaj što bliže rubu kolnika vrlo pažljivo i ne ometaj kretanje vozila kojima je kolnik prvenstveno namijenjen. Hodaj uz lijevi rub kolnika u smjeru kretanja.

Ako ti se pokvari bicikl ili ga zbog nekog drugog razloga guraš pored sebe kolnikom, ti si pješak, ali moraš hodati uz desni rub kolnika. Bicikl drži sa svoje lijeve strane.

Kada se kolnikom sa svojim prijateljima ili odraslima krećeš u skupini, uvijek hodajte jedan iza drugoga. Ne hodajte jedan pored drugoga, jer time dovodite u opasnost i sebe i vozače vozila koji vas moraju obići. Hodajte uz desni rub kolnika u smjeru kretanja.

Obilježeni pješački prijelaz je dio kolničke površine namijenjen za prelaska pješaka preko kolnika, obilježen oznakama na kolniku i prometnim znakom obavijesti.

Kolnik, biciklističku stazu ili traku uvijek prelazi pažljivo i najkraćim putem uz obveznu provjeru nai-laze li vozila s lijeve ili desne strane. Za prijelaz koristi obilježeni pješački prijelaz ili pothodnike za pješake.

Pješački prijelaz ili prolaz koristi uvijek kada on nije udaljen od tebe za više od 50 metara u naselju, ili za više od 100 metara izvan naselja.

Ako na cesti ne postoji obilježeni pješački prijelaz, ili je udaljen više od 50 metara u naselju ili 100 metara izvan naselja, a cestu moraš preći, obrati pozornost na promet vozila, a naročito na njihovu udaljenost i brzinu. Ne stupaj na kolnik ako se njime kreću vozila i ne ometaj svojim postupcima njihovo kretanje.

Na raskrižjima na kojima prometom upravlja policijac ili se prometom upravlja prometnim svjetlima, prelazi kolnik samo onda kada ti je to znakom policijaca ili svjetлом semafora dopušteno.

Kao pješak svoje ponašanje prilagodi prometnim uvjetima i ne čini ništa što nije u skladu s prometnim propisima. Svojim postupcima ne dovodi ostale sudionike u prometu u dvojbu.

Ako se u školu ili na izlet voziš školskim autobusom ili posebno označenim autobusom za prijevoz djece, pazi prilikom izlaska ili ulaska u autobus. Ne trči preko kolnika, ne istrčavaj naglo iza ili ispred autobusa. Isto vrijedi kada ulaziš ili izlaziš iz vozila javnog prijevoza putnika.

PROVJERI SVOJE ZNANJE!

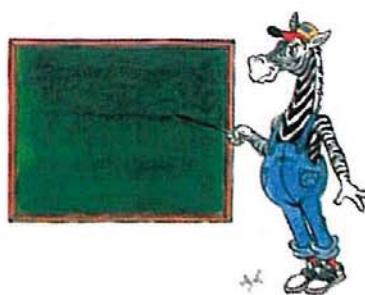
- 1. Za svoje kretanje kao pješak obvezno ćeš koristiti:**
 - a) kolnik
 - b) nogostup
 - c) biciklističku stazu ili traku

- 2. Ako se kao pješak krećeš cestom izvan naselja, u pravilu kretat ćeš se:**
 - a) uz lijevi rub kolnika
 - b) uz desni rub kolnika

- 3. Ako se sa svojim prijateljima krećeš cestom izvan naselja, kretat ćete se:**
 - a) jedan pored drugoga
 - b) jedan iza drugoga
 - c) najviše po troje u jednom redu

- 4. Na mjestu gdje nema obilježenog pješačkog prijelaza kolnik ćeš kao pješak, uvijek prelaziti:**
 - a) najduljim putem
 - b) najkraćim putem

- 5. Kada prelaziš kolnik kao pješak, obvezno ćeš koristiti:**
 - a) obilježenu biciklističku traku
 - b) obilježenu prometnu traku
 - c) obilježeni pješački prijelaz

1.b; 2.a; 3.b; 4.b; 5.c
Točni odgovori:

VOŽNJA BICIKLOM

Tko smije upravljati biciklom

Bicikl u prometu na cesti smiješ samostalno voziti kad navršiš 14 godina. Iznimno bicikl u prometu na cesti smiješ voziti i prije i to kad navršiš devet godina, ali samo:

- ako se u školi osposobiš za samostalno upravljanje biciklom i za to ti se izda **potvrda**, ili
- ako u prometu na cesti voziš bicikl u pratnji osobe koja je navršila 16 godina.

Kako do potvrde?

U svojoj se školi uključi u program osposobljavanja za upravljanje biciklom. U programu osposobljavanja upoznat ćeš sve sadržaje vezane uz prometne propise i sigurnosna pravila, ponašanje u prometu, i bit će ti pojašnjeni svi sadržaji obrađeni u ovom priručniku. Nakon svladavanja programa očekuje te provjera poznavanja prometnih i sigurnosnih pravila - test.

Nakon uspješno riješenog testa i pokazanog znanja i vještina u upravljanju biciklom na prometnom vježbalištu izdat će ti se potvrda za samostalno upravljanje biciklom u prometu na cesti.

Sretnu, sigurnu i uspješnu vožnju želi Ti Hrvatski autoklub!

Bicikl - vrste, dijelovi i uređaji

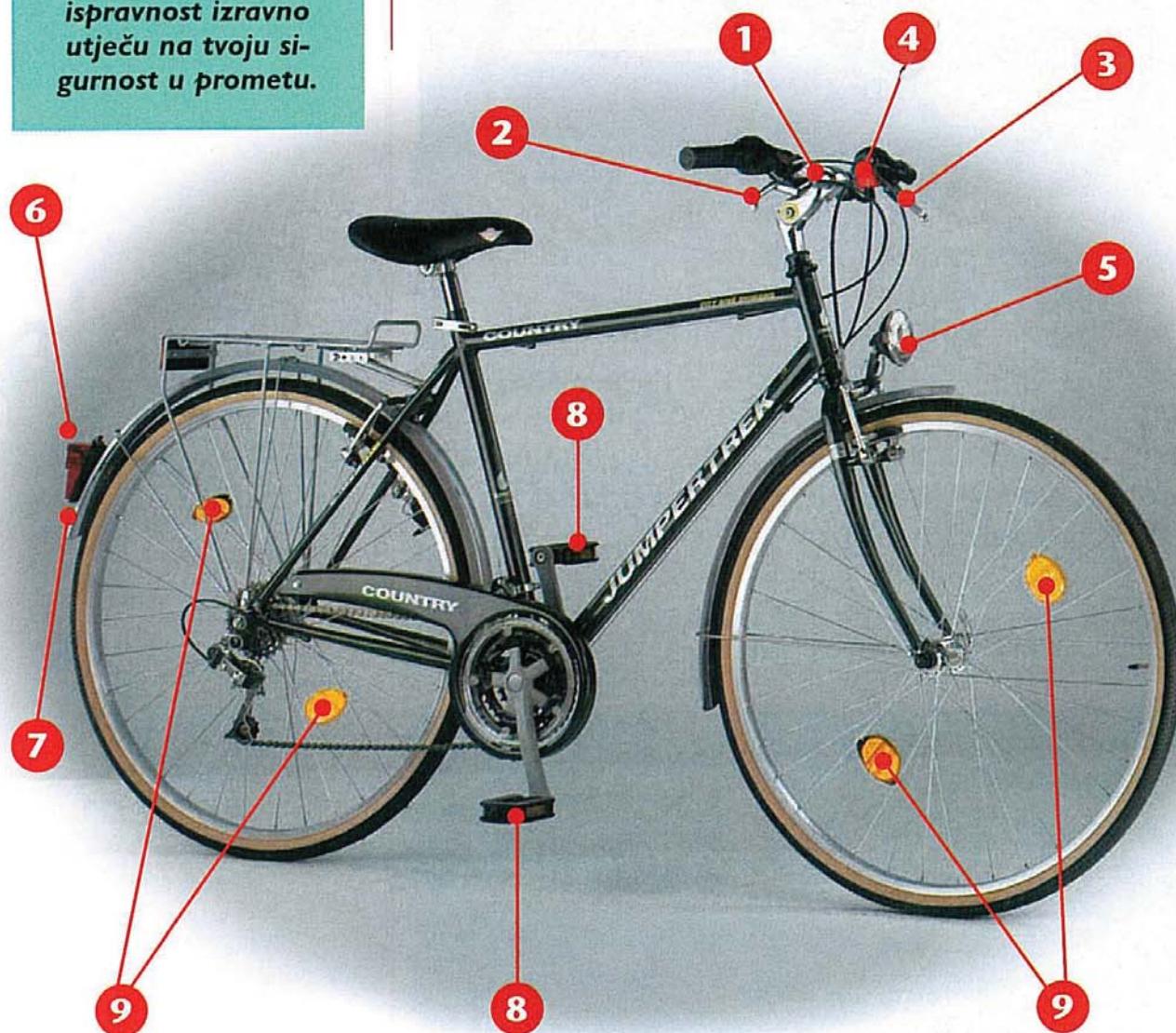
Roditelji su ti odlučili kupiti bicikl. Kupiti se mogu bicikli različitih proizvođača i karakteristika. Dobro pogledaj slike bicikala i prema svojim potrebama, željama, ali i mjestima na kojima ćeš koristiti bicikl, odaberi onaj koji odgovara tvojim željama i potrebama. Ne gledaj uvijek samo ljepotu, boju i opći izgled, jer lijep bicikl ne mora uvijek biti i siguran bicikl.

Bicikli na slikama opremljeni su za vožnju u prometu na cestama. Njihova oprema, a osobito svjetla i katadiopteri jamac su tvoje sigurnosti. Oni ispunjavaju i osnovno načelo sigurnosti: "Vidjeti i biti viđen".

Bicikl po svojim konstrukcijskim osobinama (ojačanja, mjenjač brzina, gume sa specijalnim profilom) namijenjen je za sportsku vožnju u prirodi. S obzirom da nema uobičajenu opremu (svjetlo, katalofter, zvono) razmisli je li s njim sigurna vožnja noću u prometu na cesti.

Dijelovi bicikla bitni za tvoju sigurnost

Tvoj bicikl za sigurno sudjelovanje u prometu mora imati sve ispravne uređaje i dijelove. Radi vlastite sigurnosti provjeri prije vožnje ispravnost svog bicikla. Neispravne ili istrošene dijelove zamjeni!

- Osnovni dijelovi bicikla bitni za tvoju sigurnost su:
1. uređaj za upravljanje,
 2. ručna kočnica za prednji kotač,
 3. ručna kočnica za stražnji kotač,
 4. zvono,
 5. prednje svjetlo za osvjetljavanje ceste bijele boje,
 6. stražnje pozicijsko svjetlo crvene boje,
 7. stražnji katadiopter (mačje oči) crvene boje,
 8. katadiopteri (mačje oči) žute ili narančaste boje sa svake strane pedala i
 9. katadiopteri (mačje oči) na kotačima.

Posebnu pozornost posveti svom biciklu poslije zime. Prije prve vožnje očisti bicikl, provjeri kočnice i svjetla, podmaži sve dijelove bicikla koji se okreću. Zamoli za pomoć odrasle, sigurno će ti pomoći u pripremi bicikla za prvu vožnju.

Sigurna vožnja biciklom

Pri vožnji biciklom posebnu pozornost usmjeri na označe na kolniku i prometne znakove, semafore, znakove policajca koji upravlja prometom i objekte pokraj ceste, živicu, ograde, drveće i sl. Na tvoju žalost, sve je to prilagođeno odraslim sudionicima u prometu, prije svega vozačima automobila, pa ti se može dogoditi da ne vidiš prometni znak ili ne uočiš moguću opasnost. Može ti se dogoditi da te drugi sudionici u prometu pravodobno ne uoče! Zato uvek vozi oprezno i pažljivo.

Moguće opasnosti u vožnji

Dok voziš bicikl, razmišljaj i predviđaj moguće opasnosti. Opasne situacije zahtijevaju od tebe povećanu pozornost.

Na cesti kojom voziš moraš računati na niz opasnosti:

- kolnik kojim voziš može biti od asfalta, betona, kamenih kocki, makadama ili zemlje,

Prilagodi vožnju vrsti ili stanju kolnika!

- na kolniku može biti: pjeska, šljunka, lišća, vode, snijega ili leda,

Vazi oprezno uz izbjegavanje naglog kocenja!

Pazi! - možeš izgubiti ravnotežu i kontrolu nad biciklom!

- prijevoj na cesti uvek je opasan; ne vidiš što je iza njega; isto vrijedi i za vožnju nepreglednim zavojem,

Ne vozi sredinom prometne trake! Vazi što bliže desnom rubu kolnika. Vozilo iz suprotnog smjera može iznenada naići.

- pazi kad voziš cestom na kojoj se izmjenjuju svjetla i sjene,

Možda ne vidiš oštećenja ili rupe na kolniku.

- bljesak s površine nasuprot tebi (izlog, staklo na vozilu ili kući),

Može te zaslijepiti, pa nećeš dobro uočiti stanje na raskrižju! Može te zaslijepiti i sunce, a noću svjetla vozila koja ti dolaze u susret.

- kada se približavaš raskrižju na kojem se prometom upravlja semaforom, vodi računa o položaju sunca,

Može ti se dogoditi da ne vidiš dobro koje je svjetlo upaljeno na semaforu; smanji brzinu vožnje; uđi u raskrižje tek kad se uvjeriš da je prolaz dopušten!

Ravnoteža na biciklu

Sjetimo se svoje prve vožnje biciklom. Bio je to bicikl s dva pomoćna kotača koji smo vozili sami ili su uz nas trčali roditelji i pridržavali nas da ne padnemo. Nakon nekog vremena uspostavljena je ravnoteža, stečena je vještina i počela je samostalna vožnja. Jednom usvojena vještina održavanja ravnoteže na biciklu, nikad se ne zaboravlja. Pravilnim održavanjem ravnoteže osiguravaš vožnju biciklom u pravcu bez nepotrebnog i opasnog krivudanja lijevo-desno.

U vožnji bicikla uvijek nastoj:

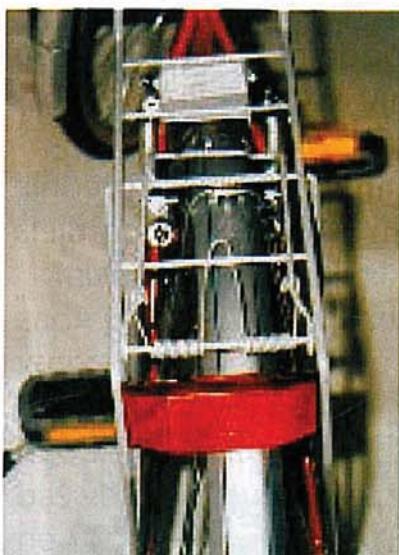
- tijelo na biciklu držati uspravno, lagano nagnuto prema naprijed,
- pogled usmjeriti ispred bicikla,
- ruke imati polu svinute zbog lakšeg upravljanja i ublažavanja vibracija,

- držati upravljač bicikla lagano,
- prste ruke držati što bliže komandama kočnica da možeš brže reagirati i
- stopala dobro smjestiti na pedalama.

Prijevoz tereta

Stabilnost tvog bicikla za vrijeme vožnje bit će naorušena ako prevoziš teret koji je nepravilno smješten na biciklu ili je težak i većih je dimenzija.

Teret na biciklu prevozi samo na nosačima tereta koji su učvršćeni na biciklu. Najčešće ćeš prevoziti školsku ili sportsku torbu, pribor za pecanje, loptu i sl. Dobro ih pričvrsti na nosač tereta, da ti ne ispadnu i tako možda postanu opasnost za druge sudionike prometa.

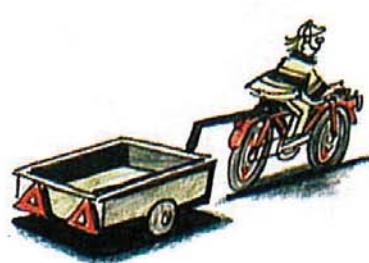
Vuča prikolice

Iako ti propis dozvoljava vući biciklom prikolicu, to za tebe može biti opasno. Prikolica mora imati dva kotača, ne smije biti šira od 80 cm, a njena masa zajedno s teretom ne smije biti veća od 50 kg.

Prikolica mora biti pričvršćena za bicikl tako da ne umanjuje tvoju stabilnost. Da bi prikolica bila što uočljivija, na stražnjoj strani mora biti obilježena s dva katadioptera crvene boje u obliku istostraničnog trokuta.

Izbjegavaj vući prikolicu. Učini to samo ako moraš.

Ako biciklom vučeš prikolicu, u njoj možeš prevoziti samo stvari. U prikolici ne smiješ prevoziti svoje prijatelje ili svog kućnog ljubimca, jer je to zabranjeno i kažnjivo.

Nauči koristiti kočnice

Pravilno korištenje kočnica na biciklu bitno je za tvoju sigurnost i za sigurnost ostalih sudionika u prometu. Kao što znaš, kočnice upotrebljavaš uvek kod usporenja, zaustavljanja ili kada se nađeš u nekoj opasnoj situaciji.

Kako bi se u svakoj opasnoj situaciji mogao pravodobno zaustaviti, moraš naučiti pravilno koristiti kočnice na biciklu. Kočnice na biciklu aktiviraju se ručicama koje se nalaze na upravljaču bicikla. Ako ne postoji ručica kočnice zadnjeg kotača na upravljaču, onda se koči pomoću pedala, tzv. torpeda.

Moraš znati što će se dogoditi korištiš li samo prednju kočnicu, samo zadnju kočnicu ili obje kočnice istodobno.

Zapamti da ćeš istovremenim korištenjem prednje i stražnje kočnice te pravilnim položajem svog tijela na biciklu, osigurati najbolje kočenje svog bicikla.

Pazi! Naglo kočenje samo prednjom kočnicom može uzrokovati pad s bicikla, a naglo kočenje samo stražnjom kočnicom može uzrokovati zaobraćenje bicikla.

Zaustavni put bicikla

Od trenutka kad uočiš opasnost pa do trenutka kada počneš kočiti, prođe određeno vrijeme koje nazivamo **vrijeme reagiranja**. Ono ovisi o tvom opažanju i shvaćanju situacije u prometu i donošenju odluke kako ćeš reagirati. Tvoj se bicikl za to vrijeme i dalje kreće i taj put nazivamo **put reagiranja**.

Kada pritisneš ručice kočnica, tvoj bicikl počinje usporavati, ali se odmah ne zaustavlja. Put koji bicikl priđe od početka djelovanja kočnica do potpunog zaustavljanja bicikla nazivamo **put kočenja**, a vrijeme koje protekne je **vrijeme kočenja**.

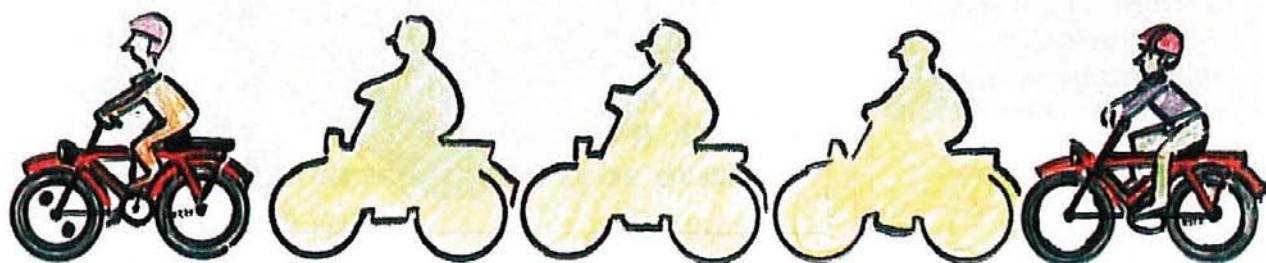
Kod naglog kočenja put kočenja je najčešće označen crnim tragom gume na asfaltu koji ostavlja blokirani kotač. U slučaju blokiranja kotača smanjuje se učinkovitost kočenja, a put kočenja se produljuje.

Koliki će biti zaustavni put ovisi o brzini kojom voziš, o ispravnosti kočnica na biciklu, o tome je li kolnik suh ili vlažan, ima li na kolniku pjeska, šljunka ili lišća, a i o stanju guma tvog bicikla.

Razmak između vozila

Kada voziš u skupini, ispred ili iza drugog bicikla, zaprežnih ili drugih vozila, vozi na dovoljnom razmaku.

Razmak ovisi o brzini vožnje i stanju kolnika po kojem se voziš. Koji je to dovoljan razmak na kojem trebaš voziti? Dovoljan razmak iznosi najmanje tri dužine bicikla. To je sigurnosna preporuka koju uvijek trebaš imati na umu.

Ako ne voziš na dovoljnom razmaku i ne stigneš zakočiti, naletjet ćeš na vozilo ispred, a to može imati i teže posljedice. Zato kada se s prijateljima voziš cestom, u grupi, jedan iza drugoga, ostavite dovoljan razmak između vaših bicikla.

Razmak sa strane

Prilikom vožnje biciklom u prometu moraš voditi računa i o razmaku sa strane, a naročito kada voziš u blizini nogostupa, pri prolazeњu pored drugih vozila koja se kreću u istom smjeru (pretjecanje), prepreka koje se nalaze na cesti ili uz cestu ili drugih vozila zaustavljenih na kolniku (obilaženje) ili ako tebe obilaze ili pretječeš.

Računaj na moguće iznenadne postupke sudionika u prometu, na naglo otvaranje vrata parkiranog vozila, naglo uključivanje u promet parkiranog vozila, naglu promjenu smjera kretanja pješaka ili na nagli izlazak pješaka između parkiranih vozila.

Ostavi dovoljan razmak sa svoje desne strane tako da ne zapneš za prepreku, ne udariš u prepreku, ne ometaš drugoga ili ne izgubiš ravnotežu.

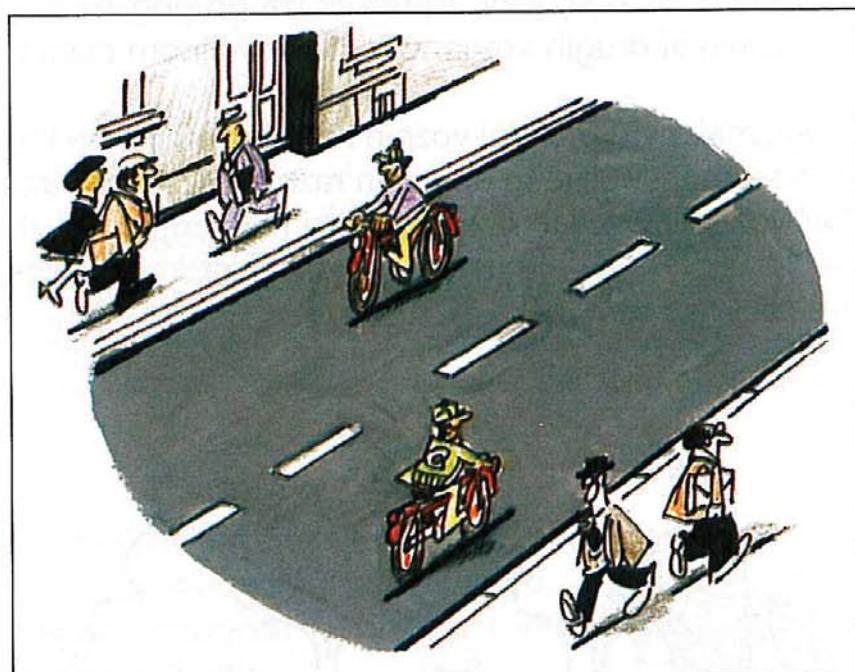
**Djeca koja se
igraju sa strane ceste
predstavljaju veliku
opasnost.**

PAZ!

**Ostavljujući
dovoljan razmak
sa strane osiguravaš si
prostor za
izbjegavanje nezgode.**

Ne zapalji!

Iako nije propisano koliko bočni razmak s tvoje desne strane mora iznositi, vozeći nastoj da to bude oko jedan metar. To je sigurnosna preporuka koju uvijek valja imati na umu.

PROVJERI SVOJE ZNANJE

- 1. Na svom biciklu prevoziš teret smješten na nosaču tereta. Teret ne smije biti:**
 - širi od 80 cm sa svake strane bicikla
 - širi od 50 cm sa svake strane bicikla
 - širi od širine upravljača bicikla

- 2. U prometu na cesti smiješ vući prikolicu:**
 - na dva kotača
 - na četiri kotača

- 3. U prometu na cesti, prikolica koju vučeš svojim biciklom ne smije biti šira:**
 - od 100 cm
 - od 80 cm
 - od 90 cm

- 4. Neispravan bicikl u prometu na cesti:**
 - smiješ vući drugim vozilom
 - moraš gurati krećući se kao pješak
 - prevoziti na drugom vozilu

- 5. Put kočenja tvog bicikla ovisi:**
 - o stanju kolnika
 - o brzini kojom voziš
 - o uvjetima vidljivosti
 - o ispravnosti svjetala na biciklu
 - o stanju guma na tvom biciklu

- 6. Na biciklu uvijek mora biti ispravna:**
 - samo kočnica zadnjeg kotača
 - samo kočnica prednjeg kotača
 - kočnica prednjeg i zadnjeg kotača

- 7. Dovoljan razmak između tvog bicikla i vozila koje se kreće ispred tebe ovisi o:**
 - brzini kojom voziš
 - o stanju kolnika
 - o boji tvoje odjeće

8. Razmak sa strane bitan je prilikom:

- a) mimoilaženja
- b) pretjecanja
- c) parkiranja

9. Na koje opasnosti moraš računati u situaciji kao na slici?

- a) na iznenadnu pojavu vozila iz suprotnog smjera
- b) na pojavu pješaka na pješačkom prijelazu
- c) na pojavu vozila iz bočne ulice
- d) na naglo uključivanje parkiranog vozila u promet

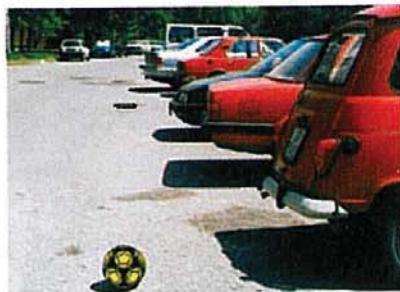
10. Na koje opasnosti moraš računati u situaciji kao na slici?

- a) nailazak vozila iz suprotnog smjera
- b) iznenadnu pojavu pješaka između parkiranih vozila
- c) naglo uključivanje parkiranog vozila u promet

11. Kako ćeš postupiti u situaciji kao na slici?

- a) povećati brzinu vožnje
- b) smanjiti brzinu vožnje
- c) biti pripravan za naglo kočenje

8. a, b; 9. b, c, d; 10. b, c; 11. b, c;

1. b; 2. a; 3. b; 4. b, c; 5. a, b, e; 6. c; 7. a, b;

TOKČNI ODGOVORI:

PROMETNE ZNAKOVE MORAŠ POZNAVATI

Prometne znakove moraš razlikovati po obliku i boji, te poznavati simbole koji se nalaze u prometnim znakovima. Oblik, boja i simbol prometnog znaka određuje značenje prometnog znaka.

Znakovi opasnosti

Znakovi opasnosti upozoravaju na opasnost i obaveštavaju te o vrsti opasnosti. Oni uvijek označuju blizinu mjesta ili približavanje dijelu ceste na kojem postoji određena opasnost.

Postavljaju se, u pravilu, prije mjesta opasnosti na udaljenosti 150 do 250 metara izvan naselja, a u naselju mogu biti postavljeni i bliže. Ovako postavljeni znakovi omogućavaju ti da se pripremiš na opasnost na koju možeš ili ćeš naići, prilagodiš brzinu vožnje i pravilno reagiraš.

Opasnosti na cesti

Bočni vjetar

Obilježeni pješački prijelaz

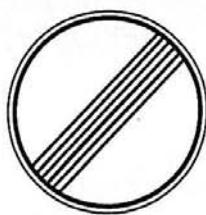
Djeca na cesti

Znakovi izričitih naredbi (zabrana, obveza, ograničenja)

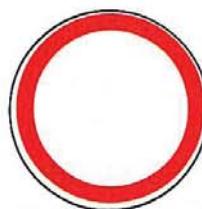
Ovi znakovi postavljaju se neposredno ispred mješta zabrane, obveze ili ograničenja i njihovo značenje počinje upravo na tom mjestu. Oni prestaju važiti nakon znaka obavijesti o prestanku zabrane ili ako se ne ponove nakon raskrižja.

Znakovi zabrane

Znakovi zabrane označuju cestu ili dio ceste na kojem vrijedi zabrana. Treba dobro upoznati znakove zabrane kako bi se u prometu postupilo po njihovom značenju.

**Prestanak svih
zabrana**

**Zabrana prometa u
oba smjera**

**Zabrana prometa u
jednom smjeru**

**Zabrana prometa
za bicikle**

**Zabrana prometa
za mopede**

Znakovi obveze

Znakovi obveze označuju površinu ili smjer koji sudionici u prometu moraju ili mogu koristiti, kao i ostale obveze sudionika u prometu.

Biciklistička staza

**Obvezan smjer
desno**

**Obvezno obilaženje
s desne strane**

Kružni tok prometa

**Dopušteni smjerovi
ravno ili skretanje
udesno**

Znakovi ograničenja

Znakovi ograničenja označuju cestu ili dio ceste na kojem vrijedi ograničenje.

Ograničenje brzine

Znakovi obavijesti

Znakovi obavijesti daju određene obavijesti i upute sudionicima u prometu.

Prednost prolaska prema vozilima iz suprotnog smjera

Obilježen prijelaz biciklističke staze

Pješačka zona

Područje smirenog prometa

Cesta s jednosmjernim prometom

Cesta s jednosmjernim prometom

Dopunske ploče i ostali znakovi i označke

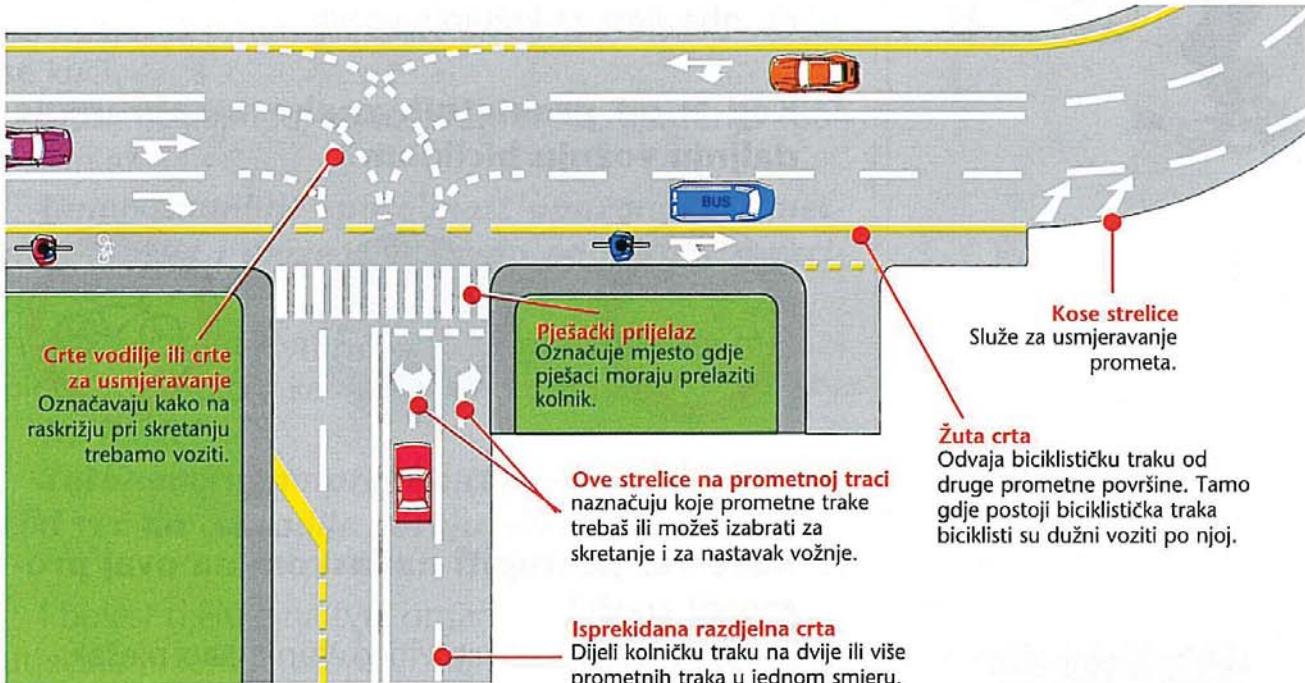
Dopunske ploče pobliže određuju značenje pojedinog prometnog znaka.

Sve prometne znakove i način postupanja vozača bicikla nailaskom na određeni prometni znak naći ćeš na kraju ovog priručnika. Dobro ih zapamti, nauči njihovo značenje i kako valja postupiti nailaskom na određeni prometni znak.

Oznake na kolniku

Mogu biti pune i isprekidane crte i strelice bijele, žute i narančaste boje. Strelicama se na kolniku obilježava smjer kretanja vozila u prometnoj traci i njima se obavještavaju vozači o namjeni prometne trake.

Radovi na cesti

Posebnu pozornost povećaj kada se voziš cestom na kojoj se izvode radovi. Pazi na kretanje ostalih sudionika u prometu, pazi na osobe koje izvode radove i strojeve koje koriste. Poštuj prometne znakove kojima se obilježavaju radovi na cesti i kojima je regulirano odvijanje prometa na mjestu izvođenja radova.

PROVJERI SVOJE ZNANJE:

1. **Trokut kao oblik prometnog znaka određuje:**

- a) zabranu kretanja vozila
- b) opasnost za kretanje vozila
- c) obavijest za kretanje vozila

2. **Koji ti od prometnih znakova zabranjuje daljnju vožnju biciklom?**

a)

b)

c)

3. **Kako ćeš postupiti nailaskom na ovaj prometni znak?**

- a) sići s bicikla i nastaviti kretanje kao pješak
- b) nastaviti vožnju brzinom hoda pješaka
- c) okrenuti bicikl i vratiti se u smjeru iz kojeg dočekas
- d) posebnu pozornost обратити на djecu i pješake

4. **Krug kao oblik prometnog znaka određuje:**

- a) zabranu kretanja vozila
- b) obvezu kretanja vozila
- c) opasnost za kretanje vozila

5. **Kvadrat ili pravokutnik kao oblik prometnog znaka određuje:**

- a) opasnost
- b) zabranu
- c) obavijest

1. b; 2. a, c; 3. b, d; 4. a, b; 5. c;

TOČNI ODGOVORI:

VODI RAČUNA O SEBI I SVOM BICIKLU U PROMETU

Vodi računa o sebi u prometu

Veći dio vremena izvan nastave, osim učeći, provodiš u igri koja često zna biti naporna. Nakon takve igre osjećaš umor, ali često sjedaš na bicikl i vraćaš se kući.

Treba se zapitati, utječe li umor na zapažanje i poнаšanje?

Umor smanjuje sposobnost opažanja prometne situacije i može dovesti do pogrešnih reakcija.

Može li se nakon iscrpljujuće igre potrebnom pažnjom voziti bicikl kao kada smo odmorni?

Ne može!

Zato umornima preporučujemo da ne voze bicikl već da ga radije guraju pokraj sebe.

I bolest djeluje na tvoj organizam. Sigurno da pod utjecajem temperature ili bolesti nećeš ni izlaziti iz kuće. Kada se nakon odležane bolesti bicikлом uključuješ u promet, ne zaboravi da je bolest oslabila tvoje tijelo. Brže ćeš se umarati vozeći bicikl.

Zato vozi oprezno i polako.

Većina djece slavi rođendane u društvu. Na nekim proslavama ćeš možda biti u prigodi da ti se nudi cigareta, alkohol ili droga.

Svakako to odbij.

Zapamt!

Sve su to otrovi koji dovode do ovisnosti o njima, štetno djeluju na organizam, teško ga oštetečuju i dovode do prerane smrti. Ako neki član tvoga društva uživa opojna sredstva, upozori ga na njihovo štetno djelovanje.

UMOR!
Umorni i bolesni ne
vozimo bicikl.

Opremi se za vožnju biciklom

Iako ne postoji zakonom propisana oprema obvezna za vozača bicikla, želimo ti preporučiti osobnu zaštitnu opremu koju možeš koristiti kada voziš bicikl.

Kaciga za bicikliste

Kada voziš bicikl, radi vlastite sigurnosti ali i zdravlja poželjno je da na glavi imaš biciklističku kacigu.

Odaber i kacigu za bicikliste koja te ne stišće, koju možeš pričvrstiti na jednostavan način i koja je svijetlih boja, jer će to pomoći ostalim sudionicima u prometu, naročito vozačima motornih vozila, da te lakše uoče.

Naočale za bicikliste

Oči su jedan od najosjetljivijih organa ljudskog organizma. Potrebno ih je zaštiti, a najdjelotvorniju zaštitu pružaju naočale. One štite tvoje oči od prašine i mušica ali i od bliještanja sunca.

Naočale ne smiju padati s glave. Ne smiju biti premale, ili ti otežavati disanje.

Ostala osobna oprema

Zbog sprječavanja ozljeda u slučaju pada s bicikla dobro je koristiti zaštitne rukavice za bicikliste i štitnike za laktove ruku.

Također se preporučuje nošenje majica dugih rukava i hlača s nogavicama jer u slučaju pada umanjuju ozljede ruku i nogu.

Vodi računa o svom biciklu u prometu

Znaš da se u promet na cesti možeš uključiti samo biciklom koji ima propisanu opremu i koji je tehnički ispravan. Ta obveza nije sama sebi svrha već ona ima za cilj povećati tvoju sigurnost. Zato uvijek vodi brigu o svom biciklu. Zamoli za pomoć odrasle ili otiđi s roditeljima do servisa za bicikle.

Kočnice

Kočnice na biciklu za prednji i stražnji kotač moraju uvijek biti ispravne jer samo ispravne kočnice osiguravaju zaustavljanje bicikla u pravom trenutku.

Kočnice moraju biti ispravno podešene, čelična užad kočnica ne smiju biti labava i oštećena i moraju lagano kliziti u svom omotaču.

Gumeni završetak kočnica koji osigurava kočenje mora čitavom površinom nalijegati na naplatak kotača, te mora biti ispravno pričvršćen u svom ležištu i ne smije biti star ili ispucan, oštećen ili istrošen.

Nemoj samostalno popravljati neispravne kočnice. Zamoli da to učini odrasla osoba ili osoba koja popravlja bicikle.

Kotači

Kotači na biciklu moraju biti dimenzija koje je za taj bicikl propisao proizvođač. Vrtnja kotača mora biti pravilna (ne smije raditi "osmicu" prilikom okretanja), a sve žbice moraju biti ispravne (ne smiju biti svinute, puknute ili nedovoljno zategnute).

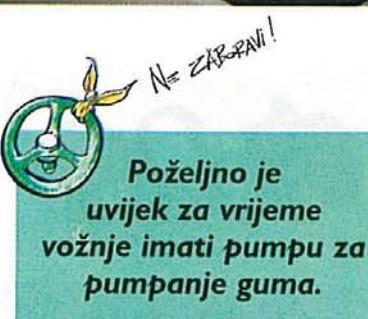
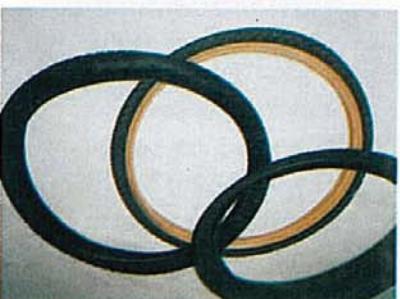
Kotači moraju biti dobro i ispravno pričvršćeni na okvir bicikla i lagano se okretati u svom ležištu. Ležišta je potrebno povremeno podmazivati.

Gume

Ispravne gume na tvom biciklu osiguravaju sigurno zaustavljanje, ugodnu i sigurnu vožnju.

Ne smiju biti istrošene ili oštećene. Moraju biti propisano napumpane. Dimenzijsama moraju biti u skladu s uputama proizvođača.

Posebnu pozornost obrati unutarnjim gumama tvog bicikla i ventilima za pumpanje guma koji moraju biti ispravni i zaštićeni. Na taj način smanjuješ si probleme u vožnji i osiguravaš siguran povratak kući.

Poželjno je uvijek za vrijeme vožnje imati pumpu za pumpanje guma.

Lanac

Lanac bicikla osigurava prijenos snage, kojom prišćeš pedale na pogonski kotač. Mora biti ispravan, čist, dovoljno zategnut i nauljen. Takav lanac osigurava lagano pokretanje bicikla.

Zategnutost lanca provjeri pritiskom na gornji dio lanca. Dozvoljeni progib lanca smije iznositi oko jedan centimetar. Ako na biciklu postoji štitnik lanca, on ne smije biti iskrivljen i ne smije sprječavati normalno okretanje lanca.

Nedovoljno zategnuti lanac ispada sa zupčanika i stalno ga moraš namještati. Previše zategnuti lanac može puknuti.

Svjetla

Bicikl mora imati s prednje strane svjetlo koje daje svjetlost bijele boje, a sa stražnje strane crvene boje.

Svetla na biciklu uvijek održavaj čista, provjeravaj spojne kablove, te naliježe li dinamo na gumu kotača.

Sve neispravnosti otkloni, a neispravne žaruljice zamijeni novima.

Zvono

Zvono na tvom biciklu nije samo ukras. Njime upozoravaš ostale sudionike u prometu, a naročito pješake, na svoju prisutnost.

Zvono tvog bicikla mora biti ispravno i smješteno na upravljaču. Mora se moći lagano aktivirati pritiskom palca ruke.

Katadiopteri

Crveni katadiopter na stražnjoj strani bicikla, žuti katadiopteri na pedalama i narančasti katadiopteri na kotačima moraju biti ispravni i čisti.

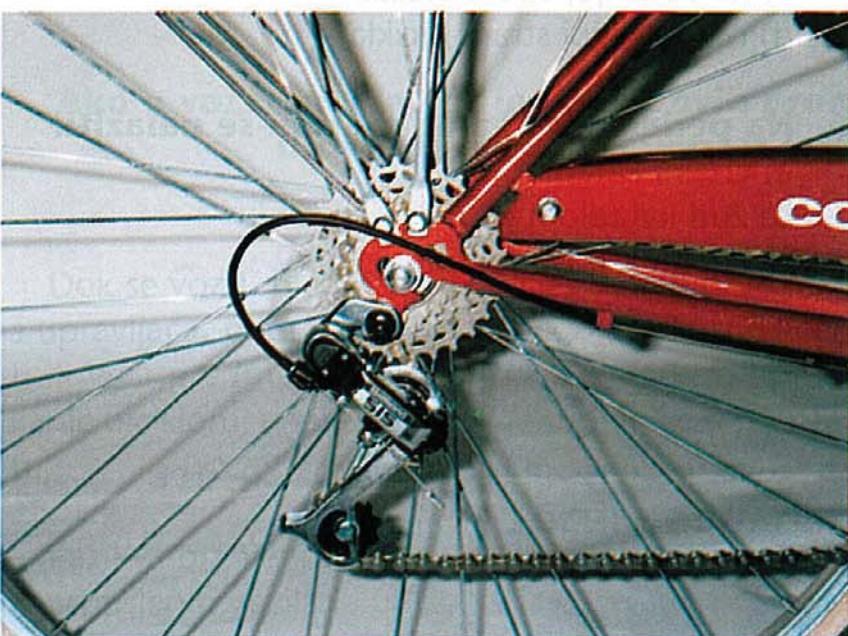
Oštećene katadioptere zamijeni novima.

Mjenjač brzina

Većina bicikla opremljena je i mjenjačem brzina. Njegova namjena je da prema uvjetima na cesti, odbirom pravilnog stupnja prijenosa prilagodiš snagu kojom pritišeš pedale bicikla. Time će tvoja vožnja biti sigurnija i ugodnija.

Dobro prouči upute proizvodača bicikla o pravilnom korištenju mjenjača brzina.

Za vrijeme vožnje korisno bi bilo uz sebe imati rezervnu žaruljicu, ključ za moguće popravke i pribor za popravak gume. Stavi to u jednu malu torbicu koju pričvrsti za bicikl.

PROVJERI SVOJE ZNANJE

- 1. Kada u prometu na cesti upravljaš bicikлом, preporuča ti se nošenje:**
 - a) laganih papuča
 - b) kacige za bicikliste
 - c) tamne odjeće
 - d) naočala za bicikliste
 - e) rukavica za bicikliste

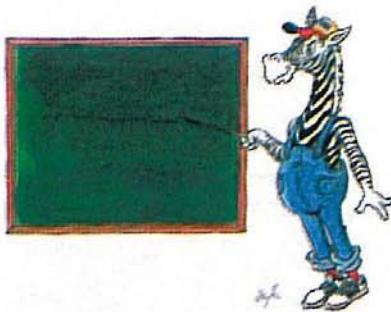
- 2. Gume na tvom biciklu moraju biti ispravno napumpane i bez oštećenja radi:**
 - a) lijepog izgleda bicikla
 - b) udobnosti vožnje
 - c) sigurnosti vožnje

- 3. Bijelo svjetlo mora se nalaziti:**
 - a) s prednje strane bicikla
 - b) sa stražnje strane bicikla
 - c) s bočnih strana bicikla

- 4. Crveno svjetlo mora se nalaziti:**
 - a) sa stražnje strane bicikla
 - b) s prednje strane bicikla

- 5. Crveni katadiopter mora se nalaziti:**
 - a) na pedalama bicikla
 - b) na kotačima bicikla
 - c) na stražnjoj strani bicikla
 - d) na prednjoj strani bicikla

- 6. Na pedalama bicikla moraju se nalaziti:**
 - a) crveni katadiopteri
 - b) žuti katadiopteri
 - c) narančasti katadiopteri

1. b, d, e; 2. b, c; 3. a; 4. a; 5. c; 6. b;

TOCNI ODGOVORI:

RADNJE BICIKLOM U PROMETU NA CESTI

Radi svoje sigurnosti biciklom se u prometu na cesti vozi što bliže desnom rubu kolnika ili obilježene prometne trake koja se prostire uz desni rub kolnika. Takvom vožnjom osiguravaš sebi sigurnost i prostor kojim te brža vozila mogu pretjecati.

Prilikom vožnje naročitu pozornost obrati na stanje desnog ruba kolnika (pijesak, šljunak, oštećenja kolnika, slivnici za vodu) i bočne smetnje uz desni rub kolnika. Ako postoje oštećenja ili prepreke uz desni rub kolnika, vozi na dovoljnoj udaljenosti od njih. Nikada ih ne izbjegavaj naglim okretima upravljača, jer će te nažalost vrlo često drugi vozači pretjecati uz nedovoljni bočni razmak, pa bi takav tvoj postupak mogao za tebe biti opasan.

Biciklom ne smiješ sudjelovati u prometu na autocesti, cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila i na cesti gdje ti je vožnja bicikla zabranjena prometnim znakom.

Vozač mora za vožnju svog vozila koristiti isključivo kolnik, odnosno sredinu obilježene prometne trake, odnosno traku ili stazu namijenjenu za promet one vrste vozila kojoj njegovo vozilo pripada, osim u slučaju opasnosti.

Ako u vožnji nađeš na jedan od ovih prometnih znakova okreni bicikl i vrati se u smjeru iz kojeg dolaziš.

Dok se voziš biciklom, ne smiješ skidati obje ruke s upravljača, pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti ili vući predmete koji ti otežavaju sigurno upravljanje biciklom, ugrožavati druge sudionike u prometu.

Pazi! Zabranjeno je voziti slalom po cesti između zaustavljenih vozila.

Biciklističke trake i staze

Što su biciklističke staze ili trake, već znaš s prvih stranica priručnika. Biciklističke staze ili trake obilježavaju se prometnim znacima i oznakama na kolniku.

Ako uz kolnik ili na kolniku postoji biciklistička staza ili traka vozi se po njoj.

Biciklističke trake smještene su u pravilu uz desni rub kolnika, njihova površina često je skliska i prljava i može imati različita oštećenja, pa sve to zahtijeva opreznu vožnju.

Biciklističke staze sigurnije su za vožnju bicikla jer su odvojene od ostalog prometa, ali valja biti oprezaan zbog pješaka koji ih često koriste za svoje kretanje.

Postoje biciklističke staze i trake za dvosmjerni promet bicikla. Na njima vozi desnom stranom u smjeru kretanja.

Radnje biciklom u prometu

Znaš da je bicikl vozilo, a da si ti vozač u prometu na cesti. Za tebe vrijede prometna i sigurnosna pravila kao i za sve ostale sudionike u prometu.

Ako vozeći bicikl u prometu namjeravaš obaviti neku radnju (uključiti se u promet, prestrojiti se, odnosno mijenjati prometnu traku, obilaziti, pretjecati, zaustaviti se, skrenuti ulijevo ili udesno i sl.) znaj da to možeš učiniti samo ako time ne dovodiš u opasnost druge sudionike u prometu.

Prije obavljanja neke radnje uvijek provjeri možeš li ju izvesti na siguran način i bez ometanja drugih. Tek kad se uvjeriš kako možeš sigurno učiniti željenu radnju, trebaš to pokazati znakom ruke. Svoje na-

Pažnja!

Pazi na vozila koja skreću i presijecaju tvoj smjer kretanja.
Pazi na vozila parkirana na biciklističkoj stazi ili traci

Pažnja!

Tvoje pravo nije uvijek i tvoja sigurnost.

mjere u prometu pokaži na vrijeme, kako bi drugi sudionici u prometu mogli prilagoditi svoje ponašanje s tvojim namjerama.

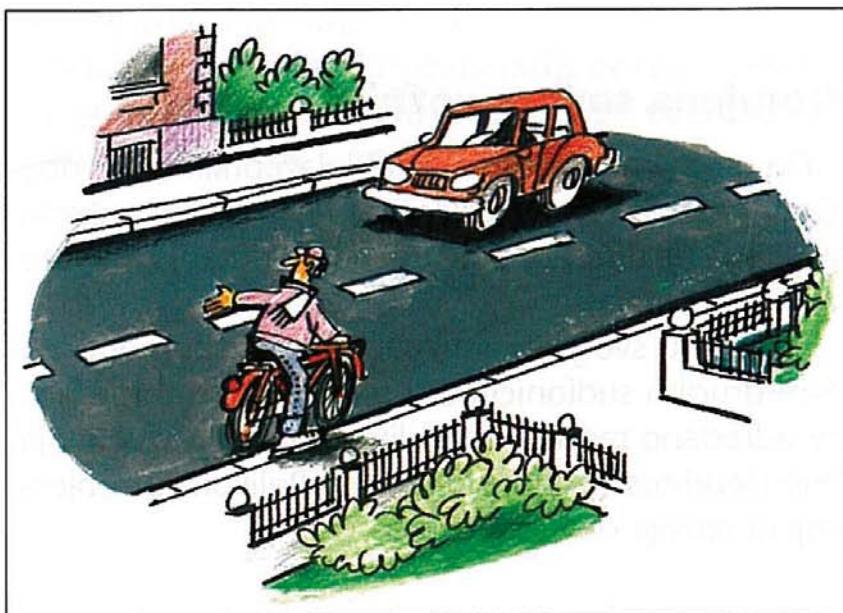
U prometu je najvažnije vidjeti i biti viđen. Uvijek trebaš znati što želiš, što možeš i što smiješ.

Primjer: navečer imaš satove izvannastavnih aktivnosti u školi. U školu se **želiš** odvesti biciklom koji ne-ma ispravan dinamo, dakle nema svjetla. Kako je put dobro osvijetljen javnom rasvjетom to bi se **moglo izvesti**, ali se **NE SMIJE!** Zašto? Ne samo zato što je to zabranjeno, već radi tvoje sigurnosti, jer te drugi sudionici u prometu **NEĆE VIDJETI!**

Zato se prisjeti već naučenog: u kakvom stanju mora biti tvoj bicikl prije uključivanja u promet?

Uključivanje u promet

Biciklom ćeš se uključiti u promet tek nakon što propustiš sve sudionike u prometu, vozila i pješake koji se kreću cestom na koju se uključuješ. Ne zaboravi prilikom uključivanja u promet upozoriti ostale sudionike u prometu o svojoj namjeri.

Prilikom uključivanja u promet osobitu pozornost posveti vozilima koja voze cestom na koju se uključuješ. Pravilno procijeni njihovu brzinu, udaljenosti na kojoj se nalaze te njihov smjer vožnje. Ako ti je uključivanje kao vozaču bicikla opasno, učini to kao pješak,

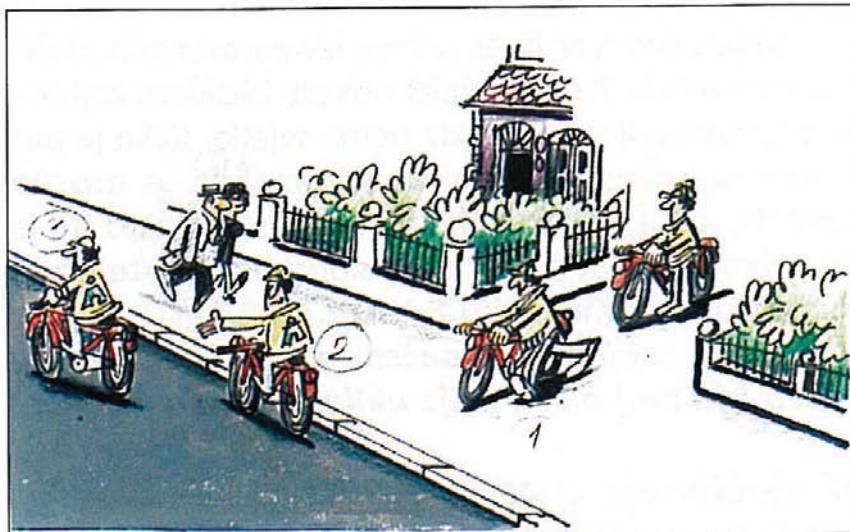
Posebno vodi računa o ravnoteži prilikom davanja znakova rukama.
Vodi računa kada i koliko dugo ćeš davati znak.

Ne uključuj se u promet na cesti dok to nije za tebe potpuno sigurno.

guraj bicikl do mjesta uključivanja, provjeri prometnu situaciju, pokaži svoju namjeru, a kad je to sigurno, uključi se u promet.

- 1 Guraj bicikl!
- 2 Provjeri uvjete i pokaži svoju namjeru!
- 3 Uključi se!

Ako prilikom uključivanja u promet na cestu moraš prijeći preko nogostupa, učini to kao pješak gurajući bicikl. Tako je sigurnije i za tebe i za pješake koji se kreću nogostupom.

Svoj smjer vožnje promijeni tek kada je to sigurno i kada time ne dovodiš u opasnost sebe i druge sudionike u prometu.

Promjena smjera vožnje

Do promjene smjera vožnje dolazi prilikom izvođenja određenih radnji biciklom (prestrojavanja, skretanja ulijevo ili udesno, polukružnog okretanja, obilaženja i pretjecanja).

Promjenu svog smjera vožnje obvezno moraš najaviti drugim sudionicima u prometu. Pri tome poštuj odredene radnje i redoslijed njihovog izvođenja. One doprinose tvojoj sigurnosti. Prilikom promjene smjera vožnje obvezno moraš:

1. izvršiti provjeru prometnih uvjeta oko sebe okretom glave preko ramena,
2. dati znak odručenjem ruke.

ZABRANJENO JE:

- krivudanje biciklom po cesti
- slalom vožnja biciklom između zaustavljenih vozila u koloni

Prestrojavanje

Ponekad se trebaš prestrojiti vozeći bicikl, odnosno mijenjati prometne trake prije skretanja ili prolaska kroz raskrižje. To je veoma opasna radnja kojom možeš dovesti u opasnost sebe i druge sudionike u prometu.

Ovu radnju izvodi uvijek uz prethodnu provjeru i davanje znaka rukom.

Imaj na umu da si ti najsporiji vozač i svojom vožnjom možeš ometati druge, brže vozače. Zato propusti druge i onda vozi.

Prestrojavanje

biciklom je zauzimanje takvog položaja na prometnoj traci i na takvoj udaljenosti od raskrižja ili drugog mesta na cesti iz kojeg se na siguran način može izvesti slijedeću radnju biciklom (skretanje, okretanje, zaustavljanje).

PROVJERI SVOJE ZNANJE

- 1. Biciklom ne smiješ sudjelovati u prometu na:**
 - a) gradskim ulicama
 - b) autocesti
 - c) biciklističkim stazama i trakama
 - d) cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila
- 2. Za vrijeme vožnje bicikla ne smiješ:**
 - a) okretom glave provjeravati iza sebe
 - b) skidati obje ruke s upravljača
 - c) odručenjem ruke najaviti svoju radnju biciklom
 - d) pridržavati se za drugo vozilo
 - e) ugrožavati druge sudionike u prometu
- 3. Nakon kojih prometnih znakova možeš nastaviti kretanje kao pješak gurajući bicikl?**

a)

b)

c)

d)

- 4. Biciklističke staze ili trake namijenjene su za kretanje:**
 - a) pješaka
 - b) motocikla
 - c) bicikla
- 5. Na biciklističkoj stazi ili traci namijenjenoj za dvosmjerni promet bicikla, svojim biciklom vozit ćeš se:**
 - a) desnom stranom u smjeru kretanja
 - b) lijevom stranom u smjeru kretanja
 - c) sredinom biciklističke staze ili trake

6. Prije obavljanja neke radnje biciklom u prometu moraš provjeriti uvjete u prometu da bi se:

- a) radnja izvela na siguran način
- b) radnja izvela uz što veću brzinu
- c) radnja obavila bez ometanja drugih
- d) radnjom izbjeglo crveno svjetlo na semaforu

7. Da se biciklom uključiš u promet na cesti moraš prijeći nogostup. Nogostup ćeš prijeći:

- a) vozeći bicikl između pješaka
- b) hodajući i gurajući bicikl
- c) vozeći bicikl što većom brzinom

8. Koji je redoslijed radnji prije uključivanja u promet:

- a) provjera preko ramena pa najava odručenjem ruke
- b) odručenje ruke pa provjera preko ramena
- c) provjera preko ramena i bez najave uključivanje u promet

9. Vozeći bicikl u prometu zabranjeno ti je:

- a) skretanje ulijevo
- b) voziti u pravcu
- c) krivudanje po cesti
- d) slalom vožnja između vozila
- e) prestrojavanje iz jedne u drugu prometnu traku

8. a; 9. c, d;

1. b, d; 2. b, e; 3. a, d; 4. c; 5. a; 6. a, c; 7. b;

TOCNI ODGOVORI:

PROMET NA RASKRIŽJU

Raskrižje je površina na kojoj se križaju dvije ili više cesta, a i prometna površina (trgovi i slično) koja nastaje križanjem, odnosno spajanjem cesta.

REDOŠLIJED POSTUPANJA NA RASKRIŽJU

1 Prometna pravila

2

3

4

Raskrižja cesta su naročito opasna mjesta. Na njima se događa najveći broj prometnih nezgoda. Zbog toga se upravljanju prometom na raskrižju posvećuje osobita pozornost.

Važno je pravodobno uočiti i prepoznati raskrižje. Kako?

- prema policajcu koji upravlja prometom na raskrižju,
- prema semaforu,
- prema prometnom znaku,
- prema prekidu nogostupa,
- prema nailasku vozila iz poprečnih smjerova i
- prema prekidu žive ili druge ograde, kuća i vrtova.

Prometom na raskrižju može se upravljati na slijedeće načine:

- znacima što ih daje policajac i
- semaforima.

Promet se na raskrižju može odvijati i prema:

- prometnim znakovima i
- prometnim pravilima.

Za siguran prolazak raskrižjem potrebno je:

- na dovoljnoj udaljenosti zauzeti položaj u onoj prometnoj traci kojom namjeravaš proći raskrižje,
- prilagoditi brzinu vožnje,
- voziti s povećanim oprezom,
- utvrditi kako se upravlja prometom na raskrižju,
- utvrditi glavnu i sporednu cestu,
- utvrditi moguće smjerove kretanja vozila i
- utvrditi redoslijed prolaska.

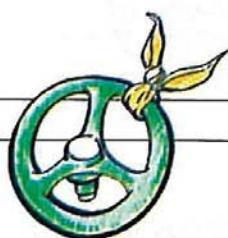
Prometom upravlja policajac

Kada se približavaš raskrižju na kojem prometom upravlja policajac, sjeti se da njegovi znakovi isključuju značenje svjetala na semaforu, prometnih znakova i prometnih pravila na raskrižju. Pozorno gledaj

policajca, slijedi njegove upute i naloge koje daje po-ložajem tijela i znakovima rukom.

Dobro zapamti znakove i njihovo značenje pojaš-njeno na slikama koje slijede:

- desna ruka podignuta okomito s otvorenim šakom, dlanom prema lijevo** - znači obvezno zaustavljanje za sva vozila ispred raskrižja i zabranu prolaska kolnika za pješake. Znak znači zabranu prolaska za sva vozila, osim onih koja se u trenutku kada je znak dat, ne mogu na siguran način zaustaviti;

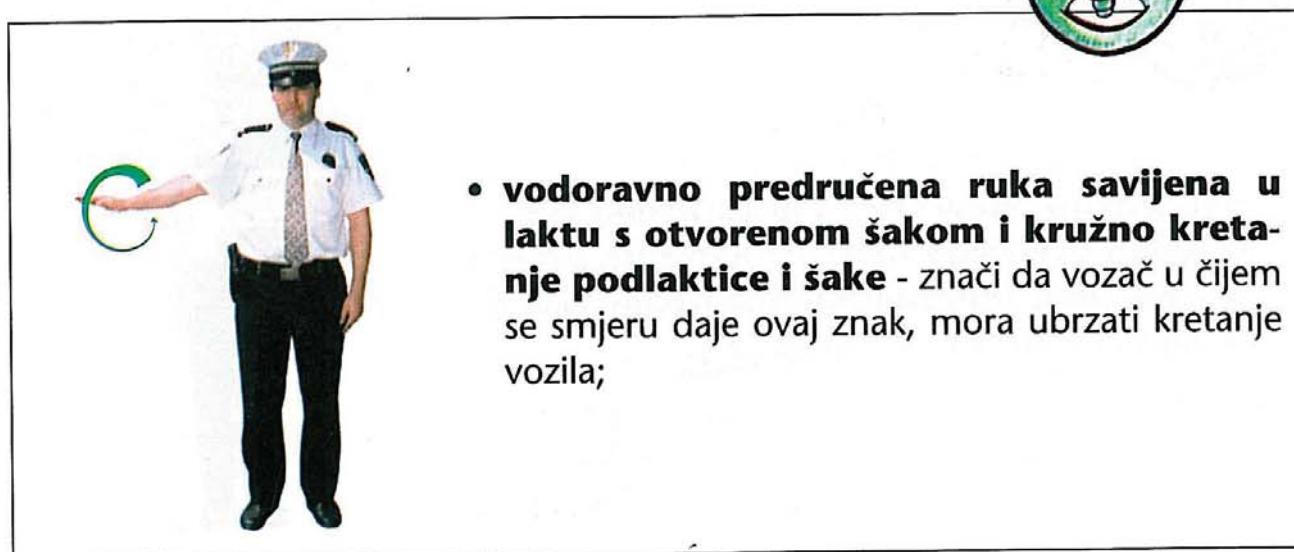
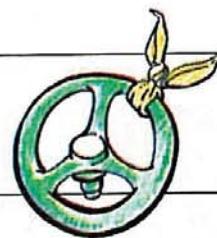
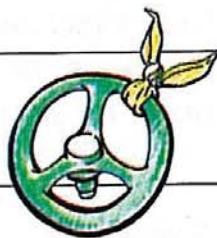

- desna ruka podignuta okomito s otvorenim šakom, dlanom prema naprijed**, na cesti izvan raskrižja, kada se policajac nalazi na kolniku - znači obvezno zaustavljanje za sva vozi-la prema kojima je dlan okrenut;

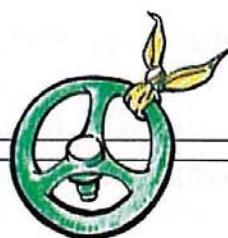

- vodoravno odručena ili predručena ruka s dlanom otvorene šake usmjerenim prema određenom sudioniku u prometu** - znači da se taj sudionik obvezan zaustaviti;

- lagano mahanje vodoravno odručenom ili predručenom rukom s otvorenom šakom, dlanom okrenutim prema dolje -** znači da vozač u čijem se smjeru daje ovaj znak mora smanjiti brzinu kretanja vozila;

Za davanje znakova kojima se naređuje zaustavljanje, zabrana prolaska i smanjenje i ubrzanje brzine kretanja vozila, policajac može koristiti pločicu na kojoj je isписан tekst "STOP POLICIJA" i koja je prevučena reflektirajućom tvari ili svjetli.

Prometom upravlja semafor

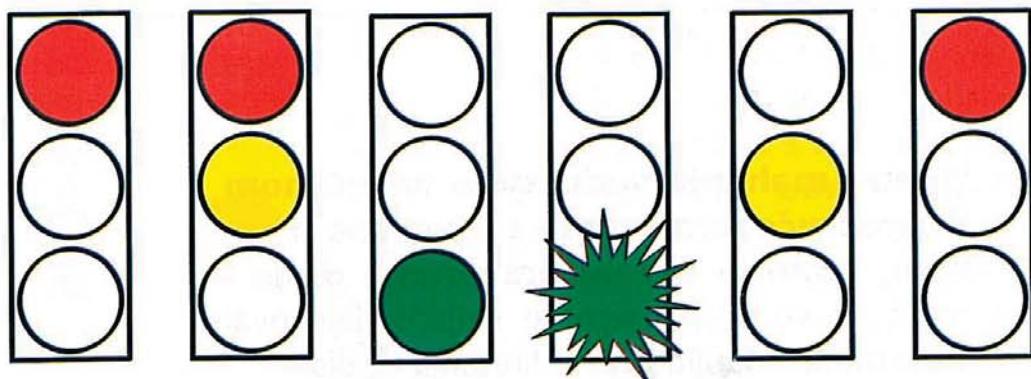
Kad se približavaš raskrižju na kojem se prometom upravlja prometnim svjetlima, obrati pozornost na svjetla na semaforu. Ponašaj se u skladu sa značenjem svjetala na semaforu.

Crveno svjetlo
STOP

Zeleno svjetlo
SLOBODAN PROLAZAK

Značenje drugih svjetala na semaforu:

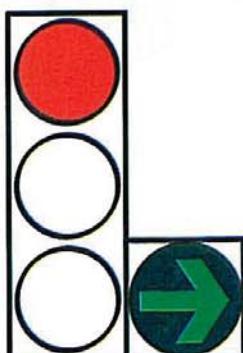
Žuto svjetlo - zabranjen prolazak raskrižja. Pazi, doći će do promjene svjetla, ne vozi kroz raskrižje.

Žuto svjetlo - upaljeno istovremeno sa crvenim svjetlom najavljuje skoru promjenu zabrane prolaska i paljenje zelenog svjetla. Raskrižjem ne smiješ proći jer još uvijek vrijedi zabrana dana crvenim svjetlom.

Žuto treptavo svjetlo - obvezuje sve sudionike u prometu da se kreću uz povećani oprez, poštujući prometna pravila, prometne znakove ili znakove koje daje policajac.

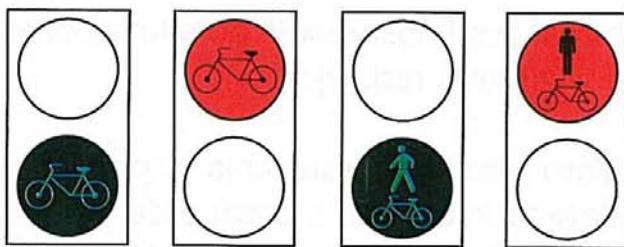
Zeleno treptavo svjetlo - najavljuje skori prestanak slobodnog prolaska kroz raskrižje i pojavu žutog i crvenog svjetla.

Dopunsko zeleno svjetlo u obliku strelice - dozvoljava ti vožnju u smjeru strelice iako je na semaforu upaljeno crveno svjetlo, ali moraš propustiti sva vozila koja se kreću cestom na koju se uključuješ i pješake koji prelaze preko kolnika.

Semafori za bicikliste i pješake

Na raskrižjima gdje postoje obilježene biciklističke staze ili trake promet bicikla i pješaka može biti upravljan posebnim semaforima.

Ponašaj se u skladu sa značenjem svjetala na semaforu.

Odvijanje prometa prema prometnim znakovima

Prije raskrižja cesta, u pravilu izvan naselja, postavljaju se znakovi koji upozoravaju na blizinu raskrižja i na cestu s prednošću prolaska.

**Spajanje sporedne
ceste pod pravim
kutom s lijeve strane**

**Raskrižje sa
sporednom cestom
pod pravim kutom**

**Spajanje sporedne
ceste pod pravim
kutom s desne strane**

**Raskrižje cesta
iste važnosti**

**Spajanje sporedne
ceste pod oštrim
kutom s lijeve strane**

**Spajanje sporedne
ceste pod oštrim
kutom s desne strane**

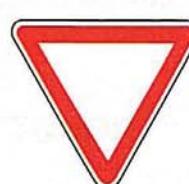
**Raskrižje s kružnim
tokom prometa**

**Cesta s
prednošću
prolaska**

**Položaj ceste
s pravom prednosti**

**Raskrižje s
cestom s pred-
nošću prolaska**

**Položaj ceste
s pravom prednosti.
Pazi, uključuješ se na cestu s
prednošću prolaska**

Cesta s prednošću prolaska

Ako voziš cestom obilježenom ovim prometnim znakom, imaš prednost prolaska. Oprez! Pravo ne znači i sigurnost.

**ZAUŠTAJI BICIKL
I SPUSTI NOGU NA
KOLNIK**

**Ne pokušavaj
ući u raskrižje između
vozila koja se kreću
glavnom cestom.
Motorna vozila su
brža od tebe.**

Uočavanje znakova i postupanje po njima pomaže ti da sigurno voziš kroz raskrižje.

Kada biciklom ulaziš na cestu koja je prometnim znakom obilježena kao cesta s prednošću prolaska, obvezno propusti sva vozila koja se kreću tom cestom.

“STOP” - zaustavi se, spusti nogu na kolnik

Približavaš se raskrižju. Cesta kojom voziš obilježena je znakom “STOP”. Usponi i obvezno zaustavi bicikl i spusti barem jednu nogu na kolnik. Propusti vozila koja ti nailaze s lijeve i desne strane. Ako skrećeš ulijevo, propusti i ona vozila koja dolaze iz suprotnog smjera i u odnosu na tebe zadržavaju smjer kretanja ili skreću udesno.

“TROKUT” - usponi, propusti vozila

Približavaš se raskrižju. Cesta kojom voziš obilježena je znakom “TROKUT”. Usponi i propusti vozila koja ti nailaze s lijeve i desne strane. Ako skrećeš ulijevo, propusti i ona vozila koja dolaze iz suprotnog smjera i u odnosu na tebe zadržavaju smjer kretanja ili skreću udesno.

**PROPUSTI VOZILA
KOJA SE KREĆU
CESTOM NA KOJU SE
UKLJUČUJEŠ**

Zaustavljanje bicikla nije obvezno ako nema vozila na cesti u koju se uključuješ. U slučaju loše preglednosti, obvezno zaustavi svoj bicikl i provjeri kretanje vozila.

Odvijanje prometa prema pravilima o propuštanju vozila

Na raskrižju ili u susretu s drugim vozilom moraš uvijek propustiti vozilo koje nailazi s tvoje desne strane.

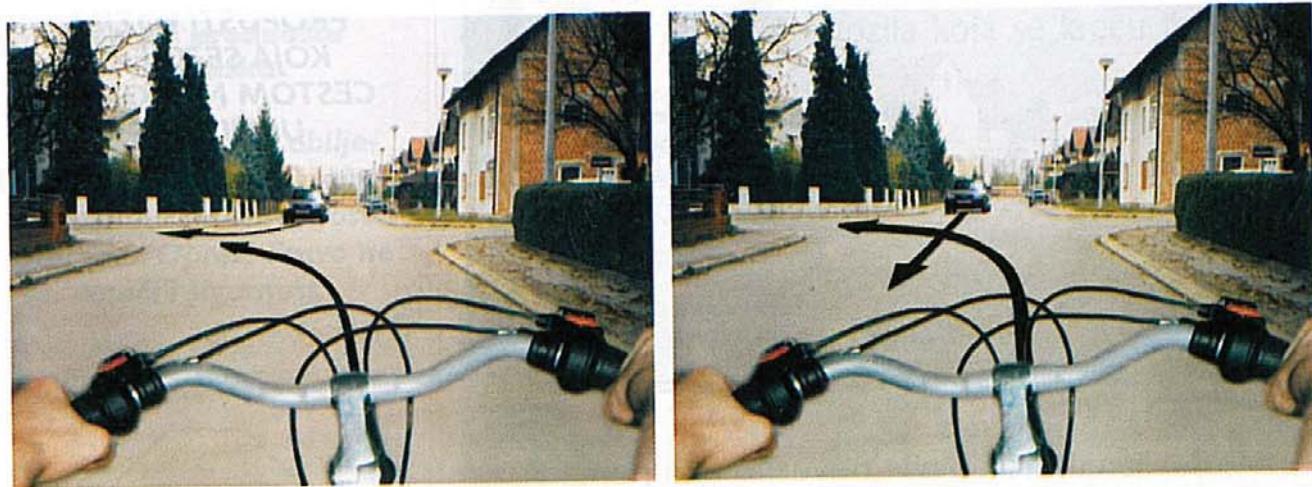

Zaustavi se! Propusti vozilo koje nailazi s tvoje desne strane.

Vozač automobila mora te propustiti. Vodi oprezno i budi pažljiv.

Na raskrižju na kojem biciklom skrećeš ulijevo, moraš propustiti sva vozila iz suprotnog smjera koja u odnosu na tebe zadržavaju smjer kretanja ili skreću udesno.

Pazi na pješake koji prelaze preko obilježenog pješačkog prijelaza ili kolnika ceste na koju skrećeš.

Tramvaj, odnosno vozilo koje se kreće po tračnicama moraš uvijek propustiti bez obzira na to s koje ti strane nailazi, osim ako prometnim znakom nije drugačije određeno.

Ako voziš cestom koja je obilježena kao cesta s prednošću prolaska, tramvaj te mora propustiti. Trebaš voziti oprezno. Možda te vozač tramvaja ne uočava.

Uvijek i u svakoj prilici propusti vozila s pravom prednosti prolaska (hitna pomoć, policija, vatrogasci, vojna policija) i vozila pod pratnjom kada ta vozila daju posebnim uređajima svjetlosne i zvučne znakove.

Poštuj znakove koje ti daju osobe iz vozila pod pratnjom. Obvezno se zaustavi i propusti vozila.

Kada se biciklom s ceste bez suvremenog kolničkog zastora (zemljana cesta) uključuješ na cestu sa suvremenim kolničkim zastorom (asfalt, beton), propusti sva vozila koja se kreću tom cestom.

Kada voziš biciklističkom stazom ili trakom, vozila koja skreću i presijecaju tvoj smjer vožnje, a dolaze ti s leđa ili iz suprotnog smjera, moraju se zaustaviti i propustiti te.

Budi pažljiv. Ne ostvaruj svoje pravo pod svaku cijenu. Vazi pažljivo.

Kružni tok prometa

Mnoga raskrižja, naročito u gradovima, riješena su tako da se promet odvija kružno. Na raskrižjima s kružnim tokom prometa vozi oprezno. Ostala vozila kreću se u tvojoj blizini i njihovo isključivanje iz kružnog toka može presijecati tvoj smjer kretanja.

Isključivanje iz kružnog toka prometa obvezno najavi odručenjem desne ruke.

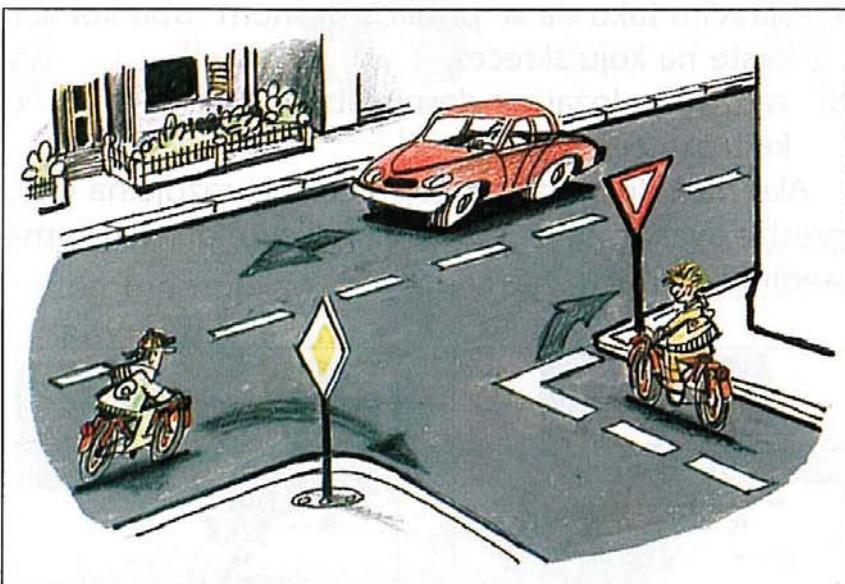
OPREZ!
Propusti vozila u
kružnom toku

Raskrižja s kružnim tokom prometa na kojima postoji više prometnih traka za uključivanje i vožnju u kružnom toku zbog vlastite sigurnosti i intenzivnog prometa nastoj izbjegći. Ako ih moraš proći, nastoj to učiniti kao pješak gurajući bicikl i koristeći pješačke prijelaze ili pothodnike.

Skretanje udesno

Skretanje udesno obaviti ćeš vozeći uz desni rub kolnika ili prometnom trakom koja se prostire uz desni rub kolnika uz obveznu prethodnu provjeru okretom glave preko desnog ramena i odručenje desne ruke.

Skretanje ulijevo

Skretanje ulijevo za vozače bicikla je veoma opasno jer je prije skretanja potrebno obaviti i radnju prestrojavanja. Skretanje ulijevo je opasno zbog presijecanja prometnih tokova vozila koja se kreću raskrižjem, a i zato što ti je potrebno puno vremena za vožnju raskrižjem.

OPREZ!

Ako se uključuješ u kružni tok vozila u kružnom toku moraju te propustiti. Svoje pravo ne ostvaruj pod svaku cijenu.

Zabрана skretanja udesno

Obvezan smjer desno

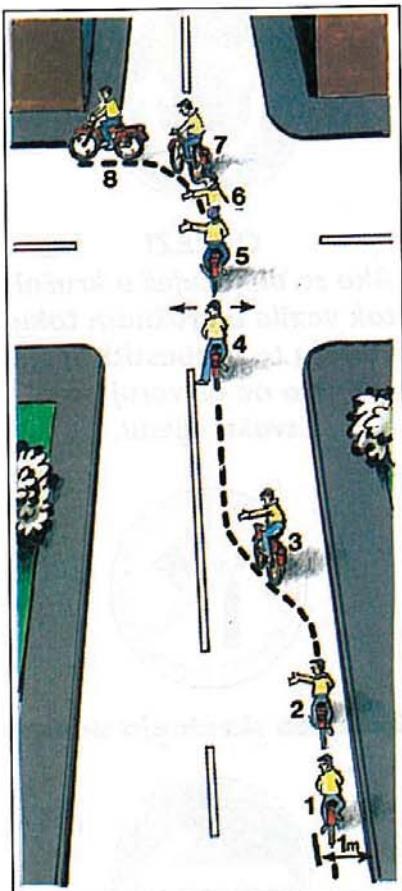
Kod skretanja
ulijevo i udesno
propusti sve pješake koji
prelaze preko kolnika.

Zabranjeno skretanje ulijevo

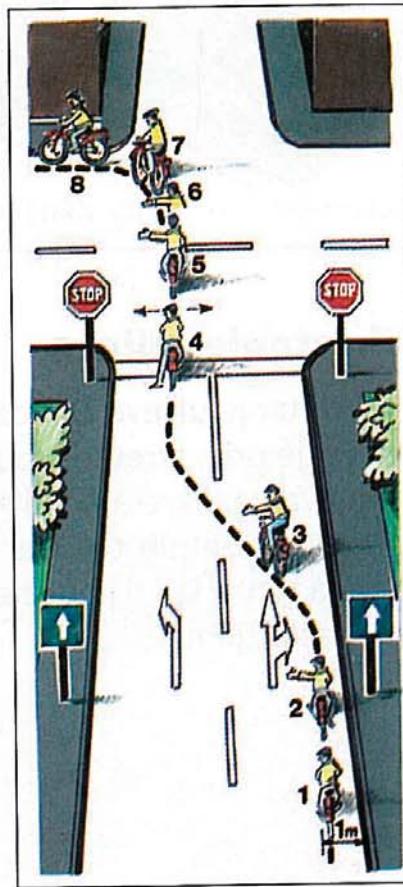
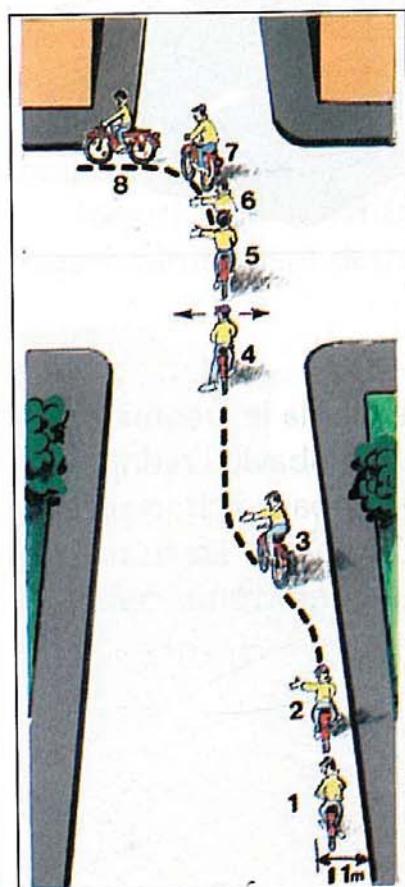
Obvezan smjer lijevo

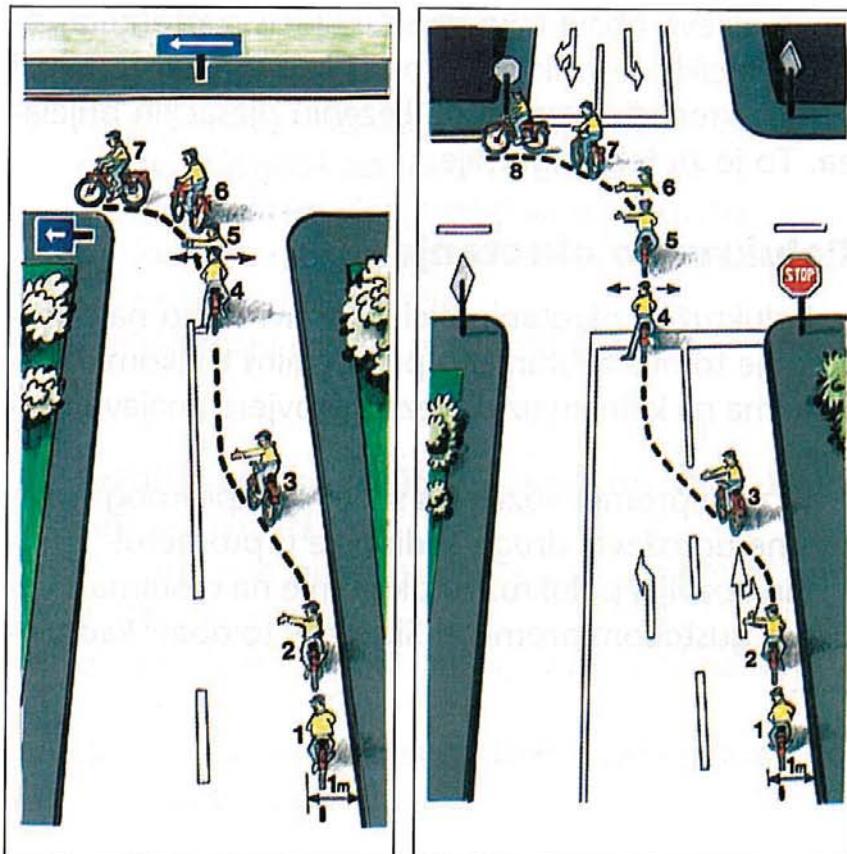

Dobro upamti radnje koje moraš obaviti prilikom skretanja ulijevo na raskrižju ako voziš kolnikom koji ima po jednu prometnu traku za kretanje vozila u svakom smjeru:

1. provjeri promet iza sebe okretom glave preko lijevog ramena,
2. najavi prestrojavanje odručenjem lijeve ruke,
3. prestroji se prema središnjoj crti,
4. zaustavi se ispred ulaza u raskrižje i provjeri pogledom ulijevo i udesno promet na cesti na koju ulaziš. Propusti vozila koja ti nailaze s desne strane i vozila iz suprotnog smjera koja zadržavaju smjer kretanja ili skreću udesno,
5. ponovno odruči lijevu ruku i najavi skretanje,
6. ponovno provjeri promet iza sebe okretom glave preko lijevog ramena,
7. skreći u luku da se približiš desnom rubu kolnika ceste na koju skrećeš,
8. zauzmi položaj uz desni rub kolnika na cesti u koju skrećeš.

Ako na kolniku ne postoji središnja razdjelna crta, prestrojavanje prije skretanja ulijevo obavi prema sredini kolnika.

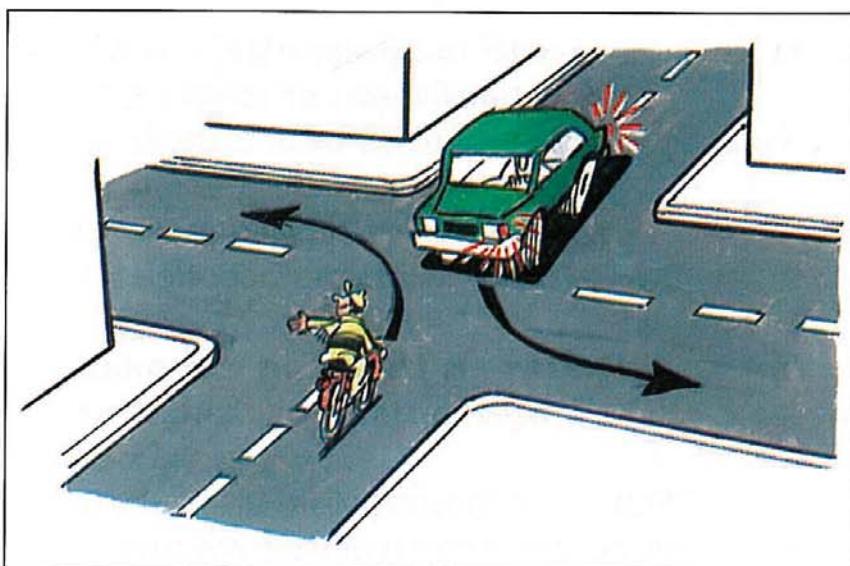

RAZI!

**Propusti sve
pješake koji prelaze
preko ceste na koju
skrećeš.**

Kada skrećeš ulijevo i moraš se mimoći s vozilom iz suprotnog smjera koje isto skreće ulijevo, propusti ga sa svoje desne strane.

Zbog vlastite sigurnosti na velikim i širokim ras-
kriđima na kojima se odvija intenzivan promet, skre-

**Polukružno
okretanje na cesti s
jednosmјernim prome-
tom je zabranjeno.**

**Obvezan smjer
polukružnog okretanja**

**Zabrana polukružnog
okretanja**

tanje uljevo obavi tako da se isključiš iz prometa, siđeš s bicikla te raskrije prođeš kao pješak, gurajući bicikl i krećući se preko obilježenih pješачkih prijelaza. To je za tebe sigurnije.

Polukružno okretanje

Polukružno okretanje bicikla obavi samo na mjestu gdje to nije zabranjeno prometnim znakom ili oznakama na kolniku uz obveznu provjeru i najavu radnje.

Pazi na promet vozila iza sebe i iz suprotnog smjera i ne ugrožavaj druge sudionike u prometu!

Ne obavljam polukružno okretanje na cestama s velikom gustoćom prometa! Sigurnije to obavi kao pješak.

PROVJERI SVOJE ZNANJE

1. Ako prometom na raskrižju upravlja policijac, njegovi znakovi:

- a) isključuju značenje svjetala u prometu
- b) isključuju značenje prometnih znakova postavljenih na raskrižju
- c) isključuju pravila prednosti prolaska

2. Približavaš se raskrižju kao na slici. Kako ćeš postupiti?

- a) zaustaviti bicikl zbog upaljenog crvenog svjetla na semaforu
- b) zaustaviti bicikl zbog prometnog znaka "STOP"
- c) nastaviti vožnju jer mi to dopušta položaj polica u raskrižju

3. Žuto treptavo svjetlo na semaforu upozrava te na:

- a) skoru pojavu crvenog svjetla
- b) povećani oprez
- c) zabranu prolaska kroz raskrižje

4. Žuto svjetlo upaljeno istovremeno sa crvenim svjetлом najavljuje:

- a) skoru pojavu zelenog svjetla i prestanak zabrane prolaska kroz raskrižje
- b) skoro paljenje crvenog svjetla
- c) slobodan prolazak kroz raskrižje

5. Kako ćeš postupiti na raskrižju na kojem se nalazi prometna signalizacija kao na slici?

- a) zaustaviti bicikl zbog znaka "STOP"
- b) nastaviti vožnju uz povećani oprez
- c) nastaviti vožnju skretanjem ulijevo
- d) nastaviti vožnju ravno ili skrenuti udesno

6. Kako ćeš postupiti u situaciji kao na slici?

- a) propustiti vozilo koje nailazi s desne strane
- b) propustiti vozilo koje mi dolazi ususret i zadržava smjer kretanja
- c) voziti prije oba osobna automobila

7. Koje ćeš sve radnje učiniti nailaskom na prometni znak kao na slici?

- a) usporiti vožnju
- b) obvezno se zaustaviti
- c) spustiti jednu nogu na kolnik
- d) propustiti sva vozila koja se kreću cestom na koju se uključuješ
- e) propustiti isključivo vozila koja ti nailaze s tvore desne strane

8. Na što te upozorava prometni znak kao na slici?

- a) da voziš cestom s pravom prednosti prolaska
- b) da nailaziš na cestu s pravom prednosti prolaska
- c) na obvezu propuštanja svih vozila koja se kreću cestom na koju se uključuješ
- d) na obvezno zaustavljanje

9. Kako ćeš postupiti u situaciji kao na slici?

- a) voziti prvi kroz raskrižje
- b) voziti zadnji kroz raskrižje
- c) propustiti oba osobna automobila
- d) voziti prije plavog osobnog automobila

10. Približavaš se raskrižju kao na slici. Kako ćeš postupiti?

- a) voziti prvi kroz raskrižje
- b) voziti zadnji kroz raskrižje

11. Približavaš se raskrižju kao na slici. Kako ćeš postupiti?

- a) voziti prije vozila policije jer vozim ulicom s pravom prednosti prolaska
- b) propustiti vozilo policije

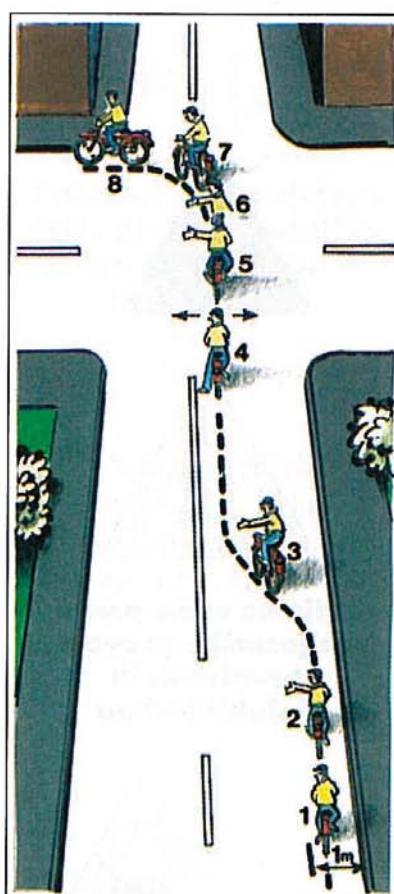

12. Prije skretanja udesno obvezno se moraš kretati:

- a) uz središnju razdjelnu crtu na kolniku
- b) sredinom prometne trake
- c) uz desni rub prometne trake

13. Upiši broj sa slike koji odgovara radnji koju moraš učiniti prilikom skretanja biciklom ulijevo.

- nJAVA radnje odručenjem lijeve ruke
- zaustavljanje i provjera prometa na raskrižju
- zauzimanje položaja uz desni rub kolnika
- provjera prometa iza okretom glave preko lijevog ramena
- prestrojavanje prema središnjoj razdjelnoj crti
- ponovno odručenje lijeve ruke i nJAVA skretanja
- provjera prometa iza prije samog skretanja ulijevo
- skretanje ulijevo uz vožnju pravilnim lukom

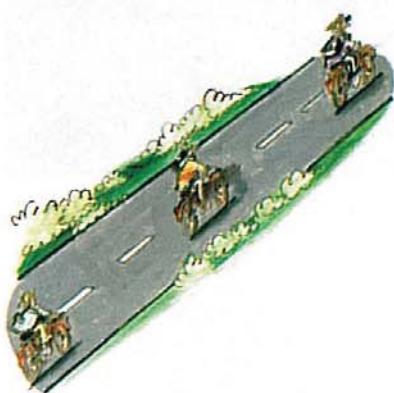

13. 2., 4., 8., 1., 3., 5., 6., 7.;
7. a, b, c, d; 8. b, c; 9. b, c; 10. b; 11. b; 12. c;
1. a, b, c; 2. c; 3. b; 4. a; 5. b, d; 6. c;

TOTČNI ODGOVORI:

VOŽNJA BICIKLOM U PROMETU

Vožnja u koloni

Kada sa svojim prijateljima voziš u skupini, vozite jedan za drugim. Čim vas je troje ili više, već činite kolonu.

Vozite uz desni rub kolnika održavajući pri tome siguran razmak kako biste izbjegli sve opasnosti koje mogu nastati zbog naglog kočenja. Ovo pravilo vrijedi uvijek, a ne samo kada se krećete cestom izvan naselja.

Ako vas u skupini ima više, ne vozite u dugim kolonama. Ostavite dovoljan razmak da vas brža vozila mogu pretjecati.

Prijelaz ceste preko željezničke pruge s branicima ili polubranicima

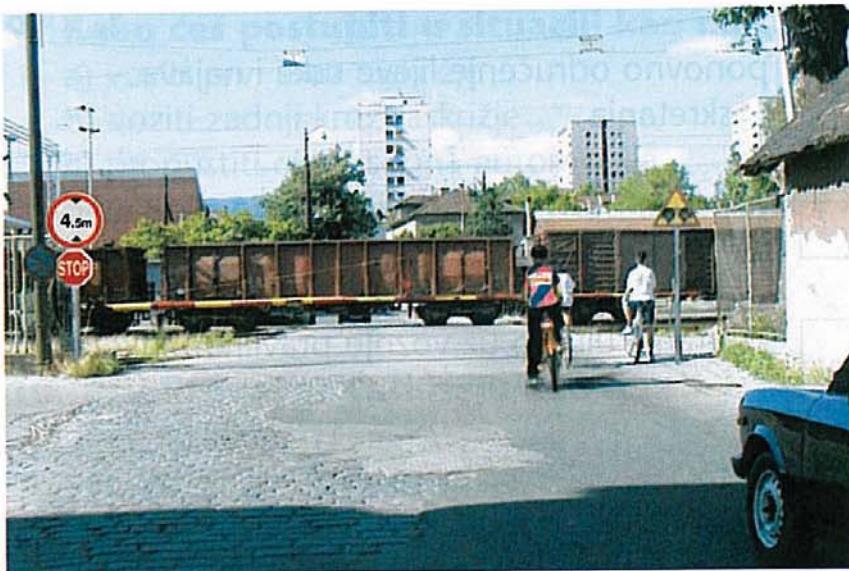

Prijelaz ceste preko željezničke pruge s branicima ili polubranicima

Prijelaz ceste preko željezničke pruge

Prijelaz ceste preko željezničke pruge u istoj razini pun je opasnosti i to naročito za vozača bicikla.

Kada se približavaš prijelazu ceste preko željezničke pruge i uočiš crveno svjetlo koje trepće i čuješ zvono, odnosno ako su se branici ili polubranici počeli spuštati zaustavi svoj bicikl ispred prijelaza.

Nikada ne prelazi pored ili ispod spuštenih branica vozeći se ili gurajući bicikl.

Na nezaštićenim prijelazima nužan je poseban oprez!

Obvezno se zaustavi. Pazi na udaljenost prednjeg kotača od kolosijeka. Lokomotiva i vagoni znatno su širi od kolosijeka. Dobro gledaj i slušaj, provjeri nailazi li vozilo po tračnicama. Vodi računa da ti treba vremena da prijeđeš preko kolosijeka i da je prijelaz obično pun neravnina.

Mimoilaženje

Prilikom mimoilaženja ostavi dovoljan bočni razmak od vozila koje ti dolazi iz suprotnog smjera ali i sa svoje desne strane. Odmakni se od vozila koje ti dolazi ususret i s kojim se mimoilaziš što više udesno.

Pripazi na udare vjetra kada se mimoilaziš s teretnim automobilima, a naročito kada za mimoilaženje nema dovoljno prostora zbog širine ceste.

Prednost prolaska za vozila iz suprotnog smjera

Prednost prolaska prema vozilima iz suprotnog smjera

Zaustavi se! Propusti vozila iz suprotnog smjera.

**Imaš prednost prolaska.
Vazi oprezzo.**

Prijelaz ceste preko željezničke pruge bez branika ili polubranika

Približavanje prijelazu ceste preko željezničke pruge bez branika ili polubranika

Tračnice (vlaka, tramvaja) uvijek prelazi okomito, jer možeš lako pasti.

Mimoilaženje
je prolaska vozilom pored drugog vozila koje se po istom kolniku kreće u suprotnom smjeru.

Obilaženje je prolazeњe vozilom pokraj zaustavljenog ili parkiranog vozila ili drugog objekta koji se nalazi na prometnoj traci kojom se vozilo kreće.

Ostavi dovoljan bočni razmak od vozila koje obilaziš.

Obvezno obilaženje s lijeve strane

Obvezno obilaženje s desne strane

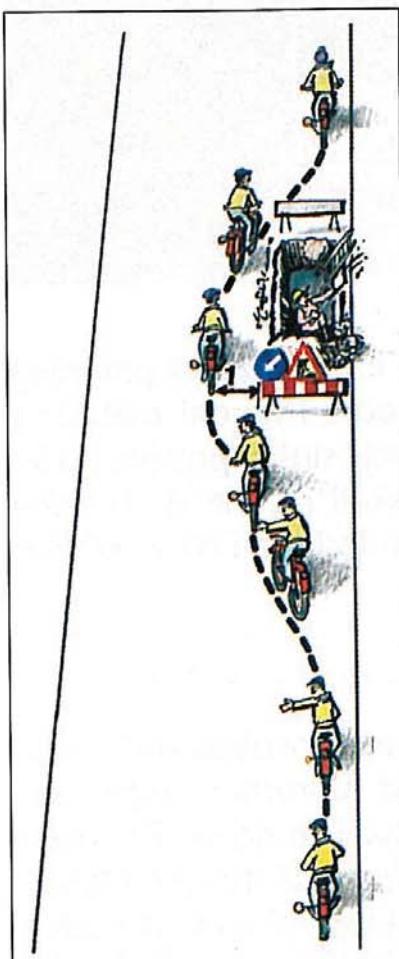

Dopušteno obilaženje

Obilaženje

Obilazeći zaustavljeno vozilo ili drugu prepreku koja se nalazi na prometnoj traci kojom se krećeš moraš radnju obaviti propisno i po točno utvrđenom redoslijedu.

Prije svega okretom glave preko lijevog ramena provjeri promet iza sebe, odnosno uvjeri se da te neko vozilo ne pretječe ili je znakom nazavilo pretjecanje.

Provjeri nailazi li vozilo iz suprotnog smjera. Ako ne, daj znak odručenjem lijeve ruke. Kada je posve sigurno da nema opasnosti, obavi obilaženje. Što je moguće prije zauzmi ponovno položaj uz desni rub kolnika.

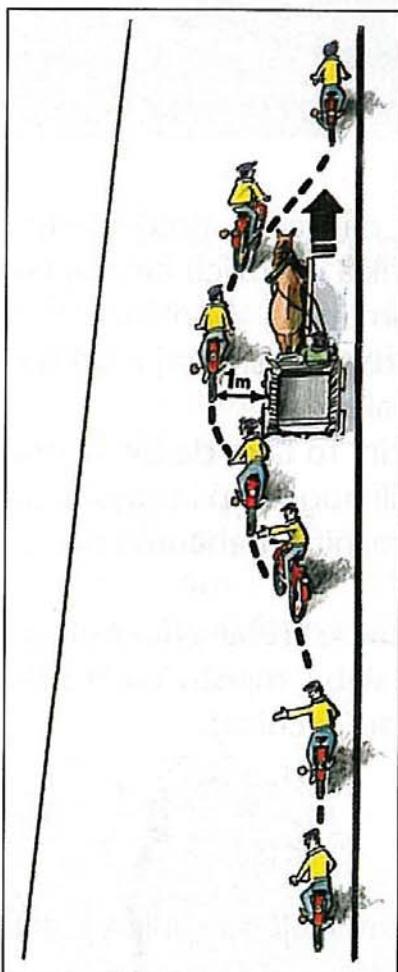
Za obilaženje potrebno ti je manje vremena i manji put nego kod pretjecanja jer voziš pored prepreke ili vozila koje se ne kreće.

Pazi na razmak između tvog bicikla i prepreke koju obilaziš. Dovoljno se odmakni da ne zapneš za prepreku, ne udariš u nju ili da ne izgubiš ravnotežu.

Pretjecanje

Pretjecanje je jedna od najopasnijih radnji u prometu. Vozeći bicikl rijetko ćeš se naći u situaciji da pretječeš neko vozilo, ali će tebe često pretjecati druga vozila. Oba slučaja su za tebe opasna.

Pretječi uvijek s lijeve strane. S desne strane pretječi samo ono vozilo koje skreće ulijevo, a vozač daje znak lijevim pokazivačem smjera.

Ako moraš pretjecati neko vozilo (zaprežno vozilo, drugi bicikl, traktor), budi oprezan.

Pazi! Za pretjecanje potrebno ti je više vremena i dulji put nego kod obilaženja, jer voziš pored vozila koje se kreće.

Ako se nadeš u situaciji da te pretječu brža vozila, zadrži smjer vožnje, pripremi se na bočni udar vjetra koji nastaje zbog veličine i brzine vozila koje te pretječe. To ćeš posebno osjetiti kada te pretječe teretni automobil ili autobus.

Pretjecanje je prolazeњe vozila pored drugog vozila koje se kreće u istom smjeru.

Prije pretjecanja obavi provjeru prometa iza okretom glave i daj znak odručenjem ruke.

Zaustavljanje i parkiranje

Zaustavi bicikl tako da ne dovodiš u opasnost sebe ili druge sudionike u prometu i ne ometaš odvijanje prometa vozila i pješaka. Ne zaustavljam bicikl naglim kočenjem i bez provjere. Ne zaustavljam se na obilježenom pješačkom prijelazu, u neposrednoj blizini raskrižja, prijelaza ceste preko željezničke pruge.

Zaustavljanje je svaki prekid kretanja vozila u trajanju do tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom.

Parkiranje

je svaki prekid kretanja vozila u trajanju dužem od tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom.

Niti jedan uređaj protiv krađe nije posve siguran.

Parkiraj svoj bicikl samo na za to predviđenim mjestima koristeći držače bicikla ili nožicu bicikla. Ne ostavljaj svoj bicikl na prometnim površinama ili mjestima gdje tvoj bicikl predstavlja smetnju odvijanju prometa ili kretanju pješaka.

Kad parkiraš svoj bicikl, učini to tako da bicikl stoji uspravno, ne pada na cestu ili nogostup i osiguraj ga od krađe. To možeš učiniti raznim mehaničkim uređajima.

Mehanički uređaj protiv krađe treba pričvrstiti na okvir bicikla, a ne na neko slabo mjesto na biciklu (žbice na kotaču, čeličnu užad kočnica).

Vožnja kroz tunel

Iako ćeš se rijetko naći u situaciji da svojim bicikлом voziš kroz tunel, zapamti:

- vozi oprezno jer se tvoje oči moraju priviknuti na slabije svjetlo kad ulaziš u tunel, odnosno na jače svjetlo kad iz njega izlaziš,
- za vrijeme vožnje kroz tunel moraš imati upaljena svjetla,
- ne smiješ zaustavljati svoj bicikl u tunelu i polukružno se okretati.

Vožnja noću

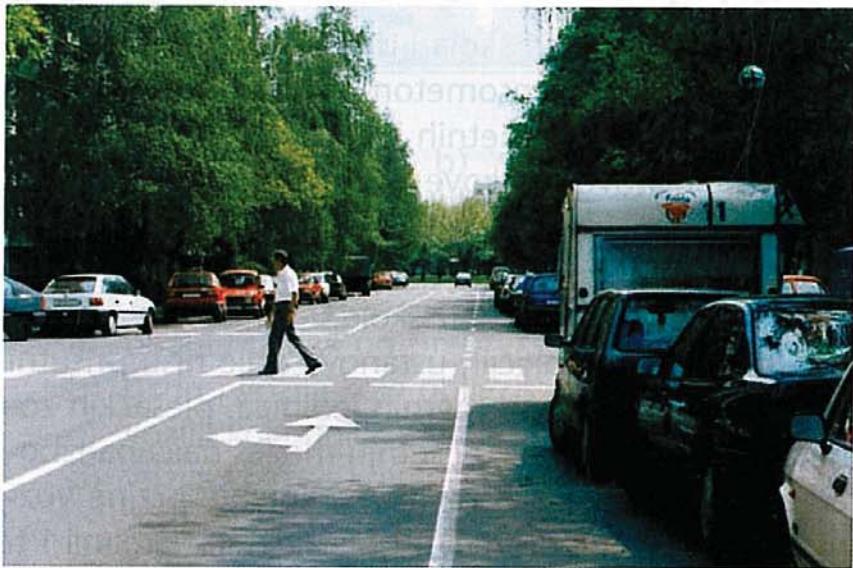
Vožnja noću i s upaljenim svjetlima puna je opasnosti. Slabo su uočljiva oštećenja kolnika, izmjenjuju se osvijetljeni i tamni dijelovi ceste što otežava sigurnu vožnju. Vozila koja ti dolaze u susret, zasljepljuju te svojim svjetlima. Pješaci u tamnoj odjeći koji se kreću uz rub kolnika nisu uočljivi. Sve su to razlozi koji od tebe traže posebnu pozornost i oprez.

Kad voziš bicikl noću, pored upaljenih svjetala, nastoj imati svjetlu odjeću ili odjeću s reflektirajućim dijelovima da te ostali vozači lakše uoče.

Kako se odnositi prema pješacima

Kad voziš bicikl, uvijek posebnu pozornost posveti pješacima, a naročito djeci, starijim osobama i invalidnim osobama. Uvijek razmišljaj da si i ti pješak kad ne voziš.

Pješačkom prijelazu približavaj se uvijek smanjenom brzinom i tako da se možeš zaustaviti ispred njega i propustiti pješake koji su već stupili na pješački prijelaz.

Sjeti se, ako se prometom na raskrižju upravlja semaforima ili znacima policajca, svoj bicikl moraš za-

**Noću, ali i danju
u uvjetima
smanjene vidljivosti
(magla, oblačno
vrijeme, sumrak), na
biciklu moraš imati
upaljena svjetla.**

Ne vozi bicikl:
• nogostupom
• obilježenim
pješačkim prijelazom.
*Siđi s bicikla i guraj
ga pored sebe.*

**Uvijek ustupi
prednost pješacima.
čak i onda kada ne
postupaju u skladu s
propisima. Ne ostvaruj
svoje pravo silom.
Ponašaj se kulturno.**

ustaviti ispred obilježenog pješačkog prijelaza kada ti je znakom zabranjen promet (crveno svjetlo na semaforu, policajac prema tebi okrenut prsima ili leđima).

Posebno pazi na starije i nemoćne osobe te invalide.

Školske prometne jedinice

U blizini osnovnih škola i dječjih ustanova na pješačkim prijelazima prometom često upravljaju predstavnici školskih prometnih jedinica.

Poštuj njihove znakove i postupaj po njihovim uputama. Oni imaju zadaću osigurati nesmetan i siguran prijelaz preko ceste tvojim vršnjacima i prijateljima na putu u školu ili iz škole.

U blizini škola, dječjih ustanova gdje nisu prisutni predstavnici školskih prometnih jedinica, pješačkih zona, mjesta za rekreatiju i šetnju možeš naići na izbočine na cesti koje zahtijevaju smanjenje brzine vožnje. Nazivamo ih "ležećim policajcima". Smanji i ti svoju brzinu i pazi na pješake i djecu.

PROVJERI SVOJE ZNANJE

1. Kada se u prometu na cesti sa svojim prijateljima voziš biciklom, vozit ćete se:

- a) sredinom prometne trake u smjeru kretanja jedan iza drugoga
- b) desnom stranom prometne trake u smjeru kretanja jedan pored drugoga
- c) desnom stranom prometne trake u smjeru kretanja jedan iza drugoga

2. Na prijelazu ceste preko željezničke pruge obvezno moraš zaustaviti bicikl:

- a) ako se na svjetlosnom prometnom znaku naimjenično pale crvena svjetla
- b) ako su se branici ili polubranici počeli spuštati
- c) ako je prijelaz ceste preko željezničke pruge nezaštićen

3. Koji ti od prometnih znakova daje prednost prolaska prilikom mimoilaženja s vozilom iz suprotnog smjera?

a)

b)

c)

4. Prilikom obilaženja osobitu pozornost moraš obratiti na:

- a) bočni razmak od prepreke koju obilaziš
- b) brzinu vozila koje obilaziš
- c) vozila koja nailaze iz suprotnog smjera
- d) vozila koja se kreću iza tebe

5. Kad pretječeš neko vozilo potreban ti je:

- a) kraći put nego kod obilaženja
- b) duži put nego kod obilaženja

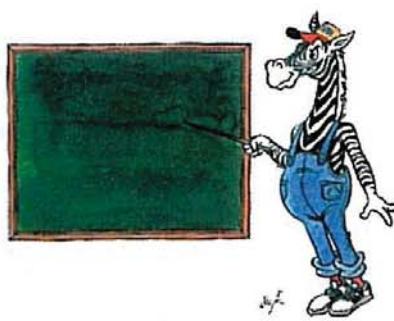
- 6. Svoj bicikl parkirat ćeš na:**
- a) obilježenom pješačkom prijelazu
 - b) nosačima za ostavljanje bicikla
 - c) biciklističkoj stazi ili traci

- 7. Svjetla na biciklu moraju biti upaljena:**
- a) uvijek za vrijeme vožnje biciklom u prometu na cesti
 - b) za vrijeme vožnje noću
 - c) za vrijeme vožnje u uvjetima smanjene vidljivosti

- 8. Vozeci bicikl, obilježenom pješačkom prijelazu moraš se približavati:**
- a) smanjenom brzinom
 - b) povećanom brzinom

- 9. Kako ćeš postupiti u situaciji kao na slici u skladu s načelima kulturnog ponašanja u prometu?**
- a) uz povećanje brzine proći između pješaka
 - b) smanjiti brzinu i omogućiti pješacima da pređu preko kolnika
 - c) smanjenom brzinom voziti između pješaka

1. c; 2. a, b, c; 3. b; 4. a, c, d; 5. b; 6. b;

TOCNI ODGOVORI:

POSTUPAK U SLUČAJU PROMETNE NESREĆE

Prometne nesreće na cestama nastaju češće uslijed pogrešaka vozača i pješaka, a u manjoj mjeri su posljedica neispravnosti vozila ili stanja ceste.

Nije nam želja da te uplašimo, ali ti ipak želimo ukazati na neke činjenice koje bi te trebale ponukati da sve naučeno primijeniš kad sudjeluješ u prometu na cestama ili kao pješak ili kao vozač bicikla, iako niti to ne mora biti dovoljno jamstvo da ti se nezgoda neće dogoditi.

Tijekom jedne godine u Republici Hrvatskoj u prometu na cestama strada oko 1500 djece u dobi do 14 godina što odgovara veličini jedne osnovne škole s više od 50 odjeljenja. Smrtno ih strada preko 30 što godišnje čini jedan veliki razred.

Preko 700 djece pješaka i preko 200 djece vozača bicikla strada godišnje u našoj državi. Zbog toga, dok voziš bicikl, misli i postupaj u skladu s naučenim kako ti se nesreća ne bi dogodila.

Ako ti se slučajno dogodi da sudjeluješ u prometnoj nesreći, sigurno ćeš se uplašiti, ali ne paničari i upamti:

- ne bježi s mjesta prometne nesreće
- zamoli odrasle osobe da obavijeste policiju i po potrebi hitnu pomoć
- pričekaj dolazak policije i hitne pomoći
- zamoli da netko obavijesti tvoje roditelje

Kad naideš na prometnu nesreću u kojoj ima povrijeđenih koji nisu u stanju obavijestiti policiju ili hitnu pomoć, učini to ti ili zamoli neku odraslu osobu neka to učini.

BILJEŠKE

HRVATSKI AUTOKLUB

PROMETNI ZNAKOVI

Prometni znakovi su abeceda komunikacije u cestovnom prometu. Prometne znakove moraš poznavati, razumjeti i postupati u skladu s njima.

Kako ćeš učiti prometne znakove?

Prvo nauči vrstu i naziv prometnog znaka.

Za sigurnu vožnju važno je znati značenje i postupanje u skladu s prometnim znakom.

Trebaš naučiti pravilno uočavati znakove, razumjeti ih i postupati prema poruci znaka.

Zapamti, znakovi se gledaju u smjeru vožnje odozdo na gore, kao što je to na primjeru prikazano.

Za lakše i jednostavnije učenje, kao i praktičnu primjenu, koristi sljedeći redoslijed kod učenja prometnih znakova:

- naziv prometnog znaka,
- značenje prometnog znaka,
- razumijevanje poruke prometnog znaka,
- postupak prema prometnom znaku.

Uz prometne znakove može biti pridodana dopunska ploča koja pobliže određuje značenje prometnog znaka. Dopunska ploča može se odnositi na vrijeme, razmak, dužinu dionice ili na vrstu vozila.

ZNAKOVI OPASNOSTI

ZNAKOVI OPASNOSTI - upozoravaju na opasnost i obavještavaju o prirodi opasnosti, odnosno označuju blizinu mesta na cesti ili približavanje dijelu ceste na kojem postoji određena opasnost.

Opasnosti na cesti

Ukazuje na opasnost za koju nije predviđen poseban znak opasnosti. Često dopunska ploča označava vrstu opasnosti. Smanji brzinu i očekuj opasnost.

Raskrije cesta iste važnosti

Smanji brzinu i povećaj oprez. Postupno se približavaj i usmjeri pogled na vozila s bočnih strana. Pripravi se na zaustavljanje. Propusti vozila s desne strane.

Raskrije sa sporednom cestom pod pravim kutom

Povećaj pozornost. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s lijeve ili desne strane.

Spajanje sporedne ceste pod pravim kutom s lijeve strane

Cesta se spaja pod pravim kutom s lijeve strane. Povećaj pozornost i prilagodi brzinu. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s lijeve strane.

Spajanje sporedne ceste pod pravim kutom s desne strane

Cesta se spaja pod pravim kutom s desne strane. Povećaj pozornost i prilagodi brzinu. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s desne strane.

Spajanje sporedne ceste pod oštrim kutom s lijeve strane

Cesta se spaja pod oštrim kutom s lijeve strane. Povećaj pozornost i prilagodi brzinu. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s lijeve strane.

Spajanje sporedne ceste pod oštrim kutom s desne strane

Cesta se spaja pod oštrim kutom s desne strane. Povećaj pozornost i prilagodi brzinu. Imaš prednost pred vozilima koja dolaze s desne strane.

Zavoj ulijevo

Smanji brzinu vožnje. Povećaj pozornost. Ne sijeci zavoj, možeš izazvati sudar. Ne pretjeći.

Zavoj udesno

Smanji brzinu vožnje. Povećaj pozornost. Treba se pripremiti na mimoilaženje. Ne pretjeći.

Dvostruki zavoj ili više uzastopnih zavoja od kojih je prvi nalijevo

Prilagodi brzinu a prema potrebi uspori. Pripremi se na uzastopno svladavanje više zavoja.

Dvostruki zavoj ili više uzastopnih zavoja od kojih je prvi nadesno

Prilagodi brzinu a prema potrebi uspori. Pripremi se na uzastopno svladavanje više zavoja.

Opasna nizbrdica

Smanji brzinu. Koči s prekidima. Ne dozvoli da bicikl juri nizbrdicom.

PRILOG 1

ZNAKOVI OPASNOSTI

ZNAKOVI OPASNOSTI - upozoravaju na opasnost i obavještavaju o prirodi opasnosti, odnosno označuju blizinu mesta na cesti ili približavanje dijelu ceste na kojem postoji određena opasnost.

ZNAKOVI OPASNOSTI

ZNAKOVI OPASNOSTI - upozoravaju na opasnost i obavještavaju o prirodi opasnosti, odnosno označuju blizinu mesta na cesti ili približavanje dijelu ceste na kojem postoji određena opasnost.

Radovi na cesti

Smanji brzinu vožnje. Obraći pozornost na radnike, građevinska vozila, strojeve i građevinski materijal na kolniku.

Promet u oba smjera

Povećaj pozornost, znak te upozorava na mjesto gdje jednosmjerna cesta postaje dvosmjerna. Pazi kod mimoilaženja.

Raskrije s kružnim tokom prometa

Povećaj pozornost. Ako na ulasku u kružni tok postoji prometni znak "TROKUT", onda propusti vozila u kružnom toku.

Poledica

Smanji brzinu jer je loše prijanje guma, zbog poledice. Moguće je zanošenje ili klizanje bicikla. Izbjegavaj kočenje i nagle pokrete upravljačem.

Prevrtanje ili iskliznuće vozila

Pazi, nailaziš na dio ceste gdje postoji opasnost od iskliznuća.

Kolona vozila

Možda nailaziš na kolonu vozila. Smanji brzinu. Pazi na razmak od vozila ispred. Pripremi se na kočenje i zaustavljanje.

Neutvrđena bankina

Ne vozi po bankini, opasno je.

Pješaci na cesti

Oprezno, na ovom dijelu ceste se pješaci učestalo kreću, propusti ih, pažljivo obilazi.

Obilježeni pješački prijelaz

Prilagodi brzinu vožnje. Pripremi se na kočenje i zaustavljanje. Omogući pješaku da nesmetano i sigurno priđe kolnik.

Djeca na cesti

Smanji brzinu, povećaj pozornost, približavaš se školi, vrtiću ili igralištu. Pripremi se na kočenje. Ako dječa žele prijeći preko kolnika, obvezno ih propusti.

Blizina zrakoplovne piste

Povećaj pozornost, pripremi se na iznenadnu buku. Ne gledaj zrakoplov već drži pogled na cesti.

Tunel

Smanji brzinu i povećaj oprez. Ne pretjeći, ne zaustavljam se i ne okreći polukružno.

Bočni vjetar

Smanji brzinu. Čvrsto drži upravljač. Pazi na mogućnost zanošenja tvog i drugih vozila.

Opasnost od požara

Ako se zaustaviš, ne loži vatru. Upozoravaj i druge da to ne čine.

Biciklisti na cesti

Prilagodi brzinu vožnje. Povećaj pozornost. Pretjeći obazrivo drugog vozača bicikla.

Pokretni most

Smanji brzinu. Usmjeri pozornost na most. Ako se most podigne, zaustavi se.

ZNAKOVI OPASNOSTI

ZNAKOVI OPASNOSTI - upozoravaju na opasnost i obaveštavaju o prirodi opasnosti, odnosno označuju blizinu mesta na cesti ili približavanje dijelu ceste na kojem postoji određena opasnost.

Blizina obale
Povećaj oprez, posebno noću.

Tramvajska pruga
Zaustavi se prije pruge radi propuštanja tramvaja, ako on ima prednost. Vozi oprezno i okomito na prugu.

Životinje na cesti
Obrati pozornost na stoku koja prelazi kolnik ili se kreće po kolniku. Po potrebi smanji brzinu ili se zaustavi. Oprezno obilazi.

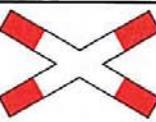
Divljač na cesti
Vozi opreznije. Očekuj divljač s bočnih strana. Rizik je povećan navečer i u zoru.

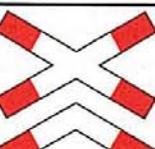
Prijelaz ceste preko željezničke pruge s branicima ili polubranicima
Nalaziš na pružni prijelaz. Prema potrebi smanji brzinu i povećaj oprez. Pazi na branike.

Prijelaz ceste preko željezničke pruge bez branika ili polubranika
Nalaziš na pružni prijelaz. Smanji brzinu i povećaj oprez. Prijelaz nije osiguran.

Andrijin križ
Vozi tako da se može sigurno zaustaviti. Ispred je pružni prijelaz s jednim kolosjekom. Prije nastavka vožnje uvjeri se da ne dolazi vozilo po tračnicama. Pazi kako voziš preko tračnica.

Andrijin križ
Vozi tako da se može sigurno zaustaviti. Ispred je pružni prijelaz s dva kolosjeka. Prije nastavka vožnje uvjeri se da ne dolazi vozilo po tračnicama. Pazi kako voziš preko tračnica.

Približavanje prijelazu ceste preko željezničke pruge s branicima ili polubranicima
Kada si pored ploče s tri crte, nalaziš se 240 m od prijelaza, s dvije 160 m i s jednom 80 m. Povećaj oprez. Pazi na branike ili polubranike.

Približavanje prijelazu ceste preko željezničke pruge bez branika ili polubranika
Kada si pored ploče s tri crte nalaziš se 240 m od prijelaza, s dvije 160 m i s jednom 80 m. Postupno smanjuj brzinu i povećaj oprez. Ispred prijelaza uvjeri se možeš li sigurno nastaviti vožnju.

PRILOG 1

ZNAKOVI IZRIČITIH NAREDBI

Znakovi izričitih naredaba su:

Znakovi zabrane

Znakovi ograničenja

Znakovi obveze

Zabrane, ograničenja i obveze počinju tamo gdje je znak postavljen. Vrijede do slijedećeg raskrižja, ako znakom drugačije nije određeno. Znakovi zabrane, ograničenja i obveze mogu se pobliže odrediti dopunskim pločama.

ZNAKOVI ZABRANE - označuju cestu ili dio ceste na kojem vrijedi zabrana, ograničenje ili obveza

Raskrižje s cestom s prednošću prolaska - TROKUT

Prilagodi brzinu, zaustavi se ako trebaš propustiti vozila na glavnoj cesti. Gledaj lijevo i desno, vozi tek pošto propustiš sva vozila.

Obvezno zaustavljanje - STOP

Obvezno moraš stati. Stani na mjestu dobre preglednosti. Propusti sva vozila.

Zabrana prometa u oba smjera

Na ovom dijelu ceste je zabrana prometa. Zaustavi bicikl, okreni se i vrati ili nastavi gurajući bicikl.

Zabrana prometa u jednom smjeru

Ne smiješ biciklom ući u ovu ulicu, osim ako guraš bicikl.

Zabrana prometa za sva motorna vozila, osim za motocikle bez bočne prikolice i mopede

Zabrana prometa za autobuse

Zabrana prometa za teretne automobile

Zabrana prometa za cisterne

Zabrana prometa za vozila koja prevoze eksploziv ili neke lako zapaljive tvari

Zabrana prometa za vozila koja prevoze opasne tvari

Zabrana prometa za sva motorna vozila koja vuku priključno vozilo

Zabrana prometa za teretni automobil koji vuče priključno vozilo

PRILOG 1

ZNAKOVI IZRIČITIH NAREDBI

ZNAKOVI ZABRANE - označuju cestu ili dio ceste na kojem vrijedi zabrana, ograničenje ili obveza

Zabrana prometa za traktore

Zabrana prometa za motocikle

Zabrana prometa za mopede

Zabrana prometa za bicikle

Ne smiješ dalje nastaviti vožnju bicikлом ali ga smiješ gurati.

Zabrana prometa za mopede i bicikle
Dalje od znaka ne smiješ voziti bicikl, ali ga smiješ gurati.

Zabrana prometa za zaprežna vozila

Zabrana prometa za ručna kolica

Zabrana prometa za sva motorna vozila

Zabrana prometa za pješake

Zabrana prometa za vozila čija ukupna širina prelazi određenu širinu

Zabrana prometa za vozila čija ukupna visina premašuje određenu visinu

Zabrana prometa za vozila čija ukupna masa prelazi određenu masu

Zabrana prometa za vozila koja prekoračuju određeno osovinsko opterećenje

Zabrana prometa za vozila koja prekoračuju određenu dužinu

Najmanja udaljenost između vozila

Zabrana skretanja ulijevo

ZNAKOVI IZRIČITIH NAREDBI

ZNAKOVI ZABRANE - označuju cestu ili dio ceste na kojem vrijedi zabrana, ograničenje ili obveza

Zabrana skretanja
udesno

Zabrana
polukružnog
okretanja

Ograničenje brzine

Zabrana pretjecanja
svih motornih vozila
osim motocikla bez
prikolice i mopeda
Pazi na vozila koja te pre-
tječu.

Zabrana pretjecanja
za teretne
automobile

Zabrana prolaska
bez zaustavljanja -
carinarnica

Zabrana prolaska
bez zaustavljanja -
policija

Zabrana prolaska
bez zaustavljanja -
cestarina

Zabrana davanja
zvučnih znakova

Prednost prolaska
za vozila iz
suprotnog smjera

Moraš zaustaviti bicikl i
propustiti vozila iz suprotnog
smjera ako nailaze.

Zabrana
zaustavljanja i
parkiranja

Zabrana parkiranja

Izmjenično
parkiranje

Izmjenično
parkiranje

Zabranjeno
fotografiranje

ZNAKOVI IZRIČITIH NAREDBI

ZNAKOVI OBVEZE - označuju površinu ili smjer kojim se sudionici u prometu moraju koristiti te ostale obveze za vozače

**Najmanja dopuštena
brzina**

Zimska oprema

Biciklistička staza

Pješačka staza

**Pješačka i
biciklistička staza**
Vazi oprezno. Pazi na pješake.

Staza za jahače
Ne smiješ voziti po ovoj
stazi.

Obvezan smjer
- ravno naprijed

Obvezan smjer
- desno

Obvezan smjer
- lijevo

Obvezan smjer
- skretanja ulijevo

Obvezan smjer
- skretanja udesno

Obvezan smjer
- polukružnog okretanja

Dopušteni smjerovi
- ravno ili skretanje ulijevo

Dopušteni smjerovi
- ravno ili skretanje udesno

Dopušteni smjerovi
- skretanje ulijevo ili
udesno

**Obvezno obilaženje
s desne strane**

Moraš biciklom obići pro-
metni otok ili zapreku s
desne strane.

**Obvezno obilaženje
s lijeve strane**

Moraš biciklom obići pro-
metni otok ili zapreku s
lijeve strane.

Obvezno obilaženje

Kružni tok prometa

Na raskriju moraš voziti u
smjeru strelica. Pravodobno
izaberi propisnu prometnu
traku i pazi na vozila.

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

Prednost prolaska prema vozilima iz suprotnog smjera

Na suženju imaš prednost pred vozilima koja dolaze iz suprotnog smjera. Ona te trebaju propustiti.

Obilježen pješački prijelaz

Označuje mjesto na kojem se nalazi obilježen pješački prijelaz. Povećaj oprez i prilagodi brzinu. Pripremi se na zaustavljanje.

Obilježen prijelaz biciklističke staze

Koristi obilježeni prijelaz. Namijenjen je upravo vozačima bicikla. Pazi na ostala vozila.

Djeca na cesti

Označuje mjesto češćeg prelaska djece. Smanji brzinu, povećaj pozornost. Pripremi se na propuštanje djece ili zaustavljanje.

Podzemni ili nadzemni pješački prolaz

Povećaj oprez jer pješaci često imaju naviku prelaziti preko kolnika bez obzira na postojanje podzemnog ili nadzemnog prolaza.

Cesta s jednosmjernim prometom

Voziš po cesti s jednosmernim prometom. U pravilu, nema prometa iz suprotnog smjera.

Cesta s jednosmjernim prometom

Ulaziš u jednosmernu cestu koja se pruža u smjeru strelice.

Cesta s prednošću prolaska

Voziš po glavnoj cesti. Budи oprezan. Ne ostvaruj svoje pravo pod svaku cijenu.

Završetak ceste s prednošću prolaska

Glavna cesta završava. Povećaj pozornost. Nakon raskrija nisi više na cesti s prednošću prolaska.

Izbočina na cesti

Prestanak zabrane pretjecanja svih motornih vozila osim mopeda

Prestanak zabrane pretjecanja za teretne automobile

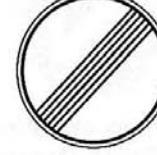
Prestanak ograničenja brzine

Prestanak najmanje dopuštene brzine

Prestanak zabrane davanja zvučnih znakova

Prestanak svih zabrana

PRILOG 1

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

**Prestanak obvezne
upotrebe zimske
opreme**

**Završetak
biciklističke staze**
Obrati pozornost na druga vozila.

**Završetak pješačke
staze**

**Završetak staze
za jahače**

**Zona u kojoj je
ograničena brzina**
Od ovog znaka počinje područje, tj. zona s najvećom dopuštenom brzinom vožnje od 30 km na sat.

**Završetak zone u
kojoj je ograničena
brzina**

Pješačka zona
Od ovog znaka počinje područje namijenjeno kretanju pješaka.

**Završetak pješačke
zone**

**Područje smirenog
prometa**

Od ovog znaka počinje područje smirenog prometa u kojem se ne smije voziti brže od brzine hoda. Pazi na pješake i na djecu koja se igraju jer je dječja igra ovdje dopuštena.

**Završetak područja
smirenog prometa**

**Zona u kojoj je
ograničeno
trajanje parkiranja**

**Završetak zone u
kojoj je ograničeno
trajanje parkiranja**

**Brzina koja se
preporučuje**

**Prestanak
preporučene brzine**

Školska patrola

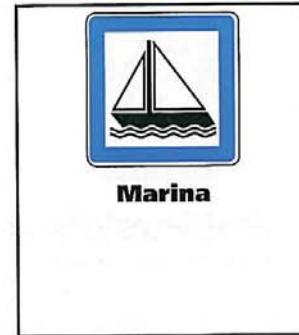
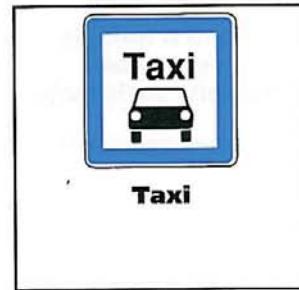

Bolnica

PRILOG 1

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

PRILOG 1

ZNAKOVI OBAVIJEŠTI

ZNAKOVI OBAVIJEŠTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

Teren za kampiranje pod šatorima

Teren za kampiranje u prikolicama

Teren za kampiranje u vozilima

Teren uredjen za izletnike

Planinarski dom

Vatrogasnji aparat

Vozilo za pomoć na cesti

Radionica za popravak vozila

Praonica vozila

WC

Radionica za popravak guma

Radiopostaja

Vodozaštitno područje

Autocesta

Završetak autoceste

Cesta nimijenjena isključivo za promet motornih vozila - brza cesta

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

Završetak ceste
namjenjene isključi-
vo za promet
motornih vozila -
brze ceste

Slijepa cesta

Smjer kretanja vozi-
la do raskrižja na
kojem je zabranjeno
skretanje uljevo

Ugibalište za
zaustavljanje vozila
u nuždi

Ugibalište za
zaustavljanje vozila
u nuždi

Vratnik
694 m n.m.

Planinski prijevoj

Sava

Rijeka

Sv. Rok

5670 m

Cestovna građevina

Cestovna građevina

Policija

Policijska postaja

Šibenik

Naziv naseljenog
mjesta

Šibenik

Završetak
naseljenog mjesta

Putokaz

Putokaz

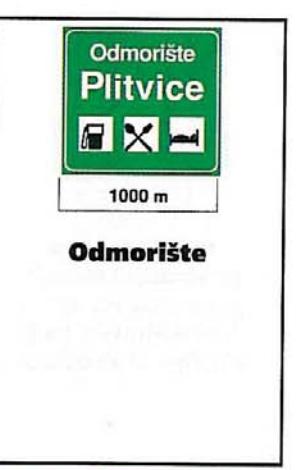
Putokaz za zračnu
luku

Putokaz za autoces-
tu ili brzu cestu

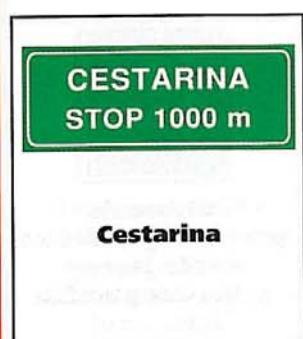
ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

ZNAKOVI OBAVIJESTI

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

Predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakovima

Predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakovima

Predznak za preusmjeravanje prometa na cesti s odvojenim kolničkim trakovima

Avenija Vukovar

Ploča za označivanje naziva ulica

Republika Hrvatska

Ograničenje najveće dopuštene brzine na cestama Hrvatske

Nacionalna autooznaka

Sigurnosni izlaz

Smjer za sigurnosni izlaz

Oznaka broja izlaza ili čvorišta

Broj medunarodne ceste

Broj autoceste

Broj državne ceste

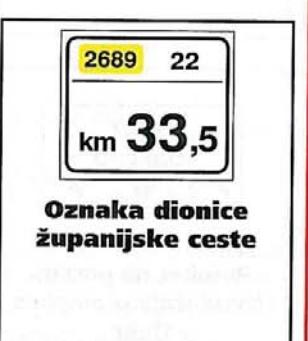
Broj županijske ceste

Kilometarska oznaka za autoceste ili brze ceste

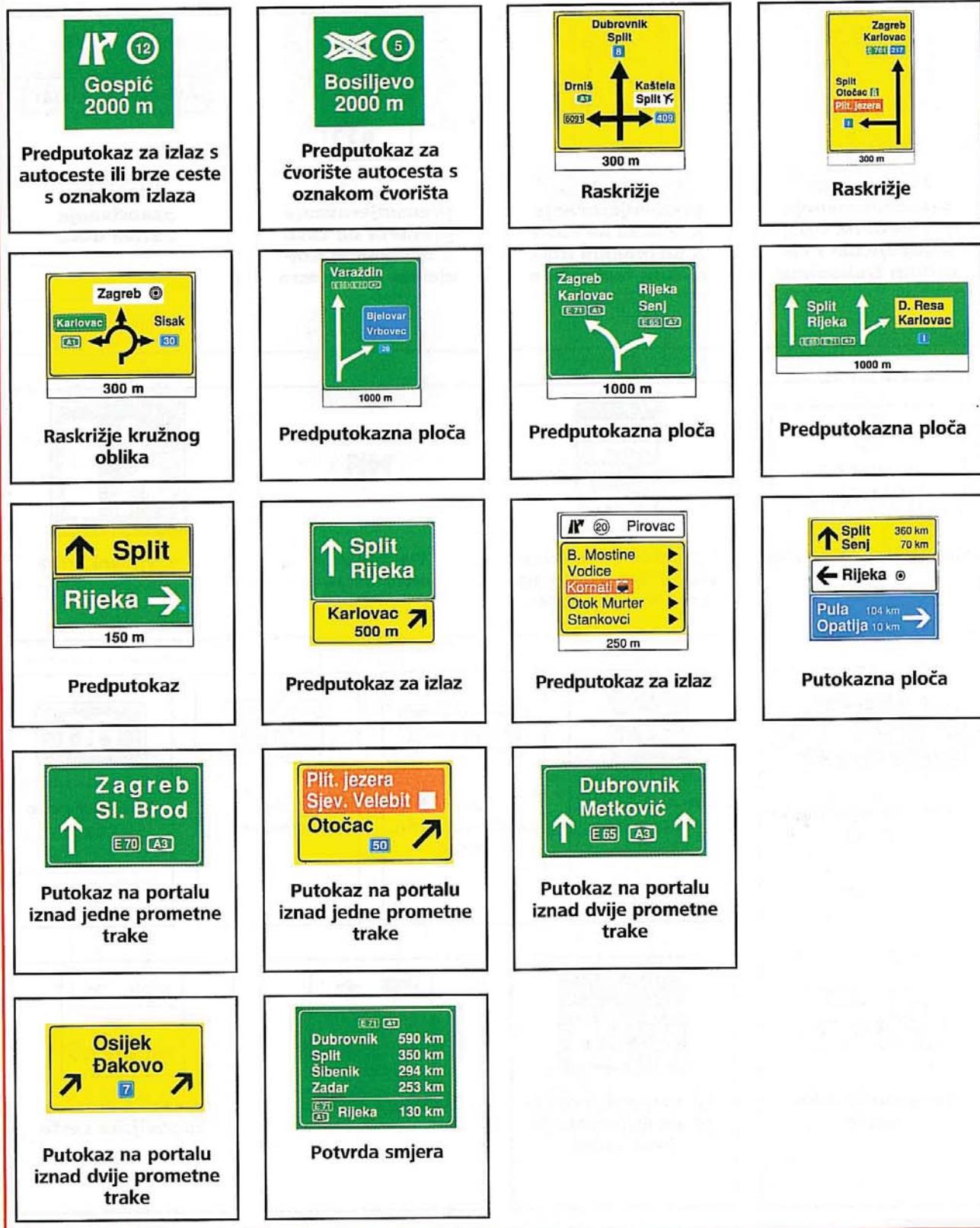
Oznaka dionice državne ceste

Oznaka dionice županijske ceste

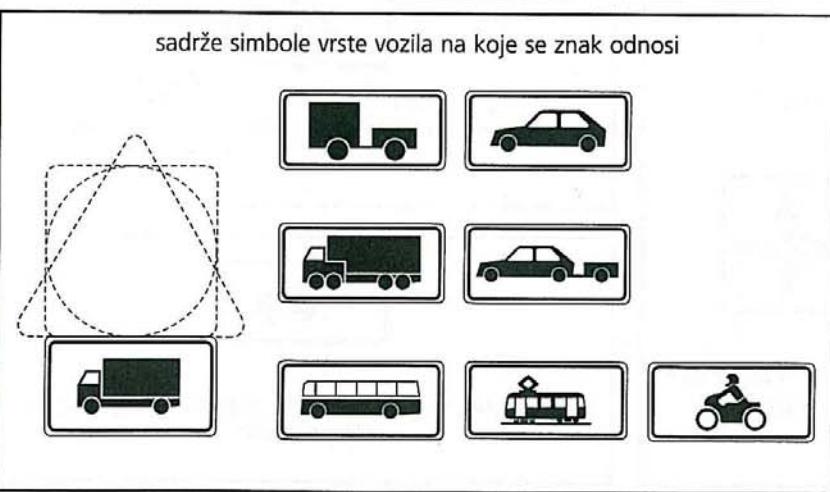
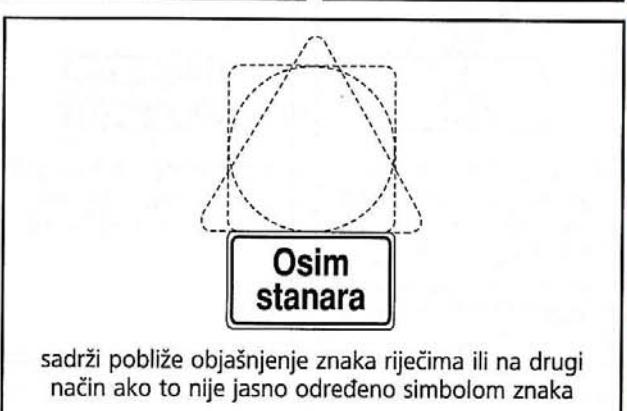
ZNAKOVI OBAVIJESTI ZA VOĐENJE PROMETA

ZNAKOVI OBAVIJESTI - daju određene upute i obavijesti sudionicima u prometu

DOPUNSKE PLOČE

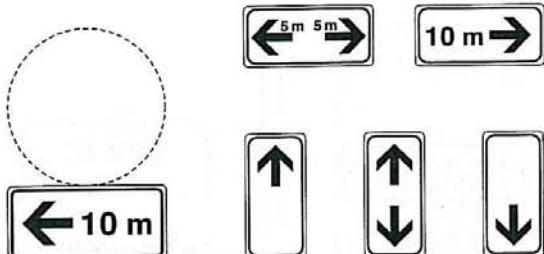
DOPUNSKE PLOČE I OSTALI ZNAKOVI I OZNAKE - pobliže određuju značenje određenog prometnog znaka

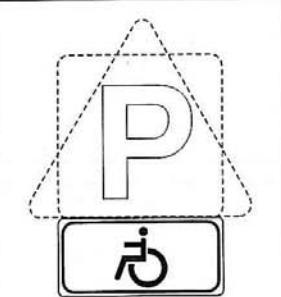
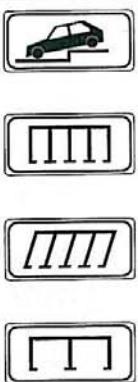
DOPUNSKE PLOČE

DOPUNSKE PLOČE I OSTALI ZNAKOVI I OZNAKE - pobliže određuju značenje određenog prometnog znaka

označuju primjenu zabrane parkiranja ili zaustavljanja vozila do znaka, od znaka odnosno s jedne ili druge strane znaka

označuju položaj parkiranja vozila

označuje mjesto na kojem je parkiranje rezervirano za vozila osoba s invaliditetom ili blizinu ceste na kojoj se može pojaviti osoba s invaliditetom u kolicima

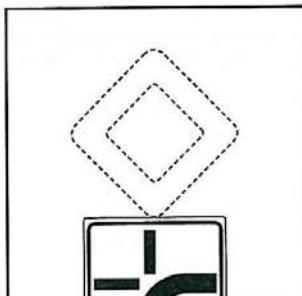
označuje mjesto na kojem je parkiranje rezervirano za određene korisnike

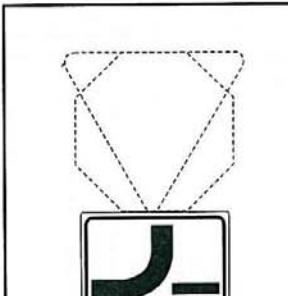
označuje početak dijela ceste odnosno mjesta na kojem postoji opasnost od neočekivane kiše

označuje početak dijela ceste odnosno mjesta na kojem postoji opasnost od neočekivane poledice

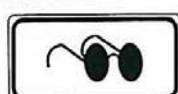
označuje položaj ceste s pravom prednosti

označuje položaj ceste s pravom prednosti

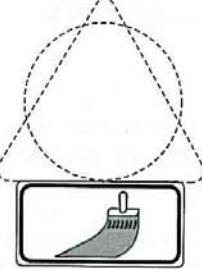
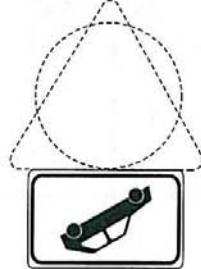
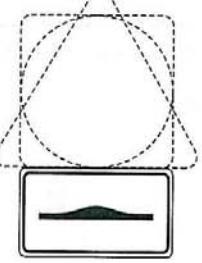
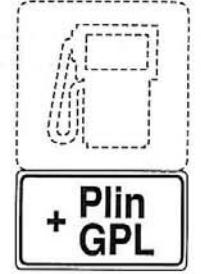
označuje blizinu dijela ceste na kojem se mogu pojaviti starije nemoćne osobe

označuje blizinu dijela ceste na kojem se mogu pojaviti slijepje osobe

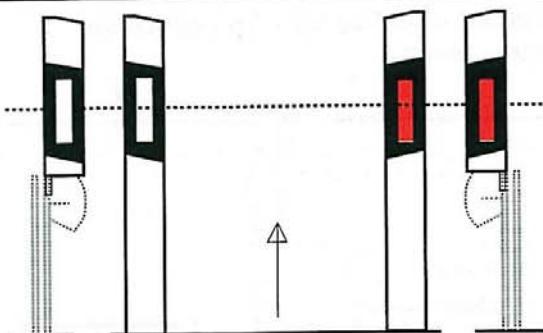
DOPUNSKE PLOČE

DOPUNSKE PLOČE I OSTALI ZNAKOVI I OZNAKE - pobliže određuju značenje određenog prometnog znaka

 <p>označuje početak dijela ceste na kojem se obavlja čišćenje snijega</p>	 <p>objašnjava da se na cesti izvode radovi u vezi s označivanjem i iscrtavanjem oznaka na kolniku</p>	 <p>označuje blizinu mesta na cesti na kojoj se dogodila prometna nesreća</p>	 <p>objašnjava da u vrijeme migracija žabe u velikom broju prelaze preko ceste što vozačima predstavlja određenu opasnost.</p>
 <p>objašnjava da je prometni znak kojemu je dodana dopunska ploča postavljen zbog kolotraga na kolniku</p>	 <p>označuje mjesto na cesti gdje se nalazi oprema za smirivanje prometa (izbočine)</p>	 <p>označuje benzinsku postaju sa istakalištem plina</p>	 <p>oznaka izlaza s autoceste ili brze ceste</p>
 <p>oznaka čvorišta autocesta</p>	 <p>označuje prolaz za teretni automobil s izvengabaritnim teretom</p>	 <p>označuje područje s povećanom koncentracijom opasnih tvari u zraku</p>	 <p>označuje potrebu isključenja rada motora vozila zbog dužeg stajanja i smanjenja opasnih tvari u zraku</p>

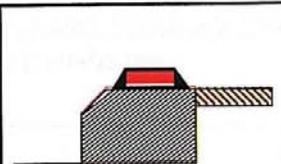
PRILOG 2

PROMETNA OPREMA CESTA

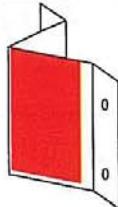
Smjerokazni stupić

Smjerokazni stupić služi za označavanje ruba kolnika. Reflektirajuća oznaka u smjeru vožnje s desne strane je crvene boje, a s lijeve strane bijele boje. Na kolniku s jednosmjernim prometom reflektirajuća oznaka je s obje strane crvene boje.

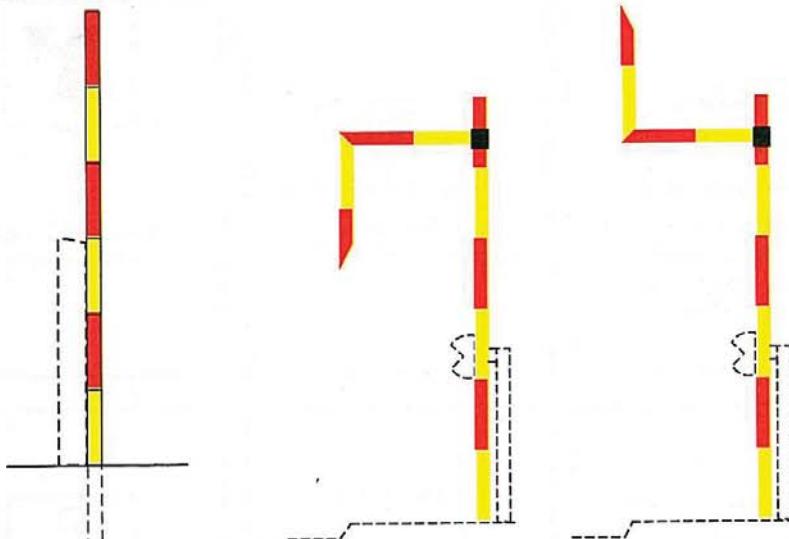
Smjerokazne oznake (markeri) za tunele i galerije

Označuju rub kolnika u tunelu odnosno galeriji. Smjerokazne oznake za tunele u smjeru vožnje su na desnoj strani crvene boje, a na lijevoj strani ceste bijele boje.

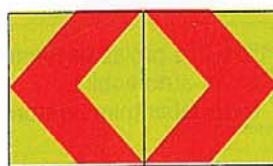
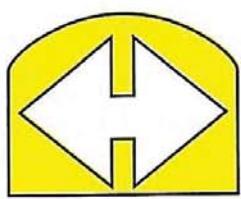
Reflektirajuće oznake

Označuju rub kolnika koje se postavljaju na objekte na mjestima na kojima nije moguće postaviti smjerokazne stupiće, a čiji oblik, veličina i boja ovise o mjestu postavljanja (na zaštitnoj ogradi, na bočnim stranicama tunela, na potpornom zidu i sl. te na uzdužnim i poprečnim oznakama na kolniku).

Štapovi za snijeg

U zimskim uvjetima označuju rub kolnika i naznačuju pružanje ceste ili cestovne građevine. Obojeni su naizmjenično crveno i žuto. Najviše polje mora biti obojano reflektirajućom tvari.

Ploča za označivanje prometnog otoka

Označuje vrh prometnog otoka na raskrižju, na vrhu razdjelnog otoka na izlaznim krakovima autocesta i cesta isključivo namijenjenim za promet motornih vozila.

PRILOG 2

PROMETNA OPREMA CESTA

Ploče za označavanje zapreka

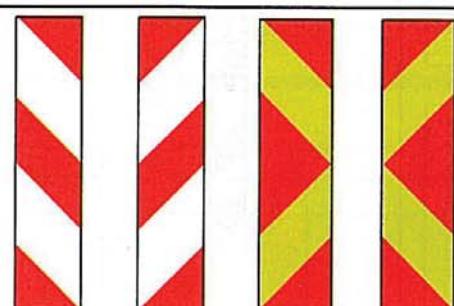
Označuju radove ili zapreke na cestama, objektima i ostalim prometnim površinama.

Ploča za označavanje zavoja na cesti

Ploča za označavanje oštrog zavoja na cesti

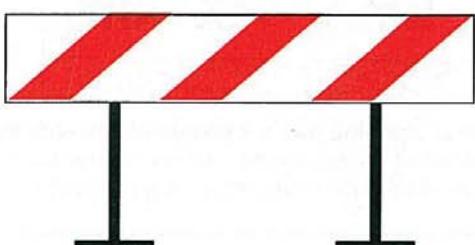
Ploča (bočne) zapreke

Označuju mjesto bočnog smanjenja profila ceste. Pločama se fizički odvaja promet suprotnog smjera vožnje.

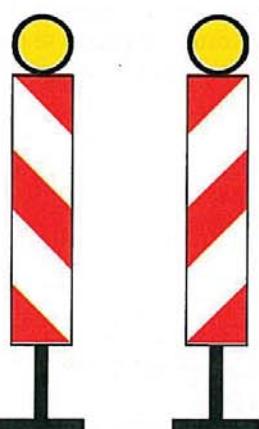
Stožac

Služi za obilježavanje kratkotrajnih radova na cesti.

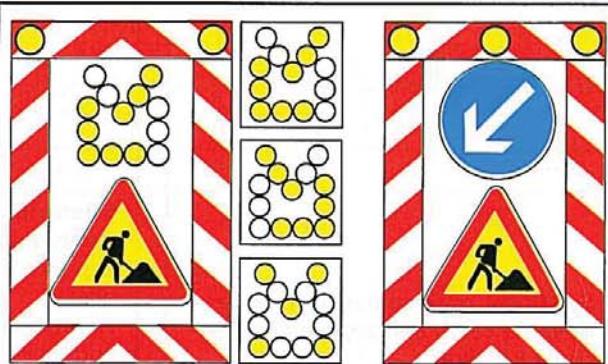
Branik za označivanje zapreka

Služi za označivanje zapreka na prometnoj površini.

Ploča za obilježavanje mesta izvođenja radova na cesti ili oštećenja kolnika

Služi za obilježavanje radova na cesti.

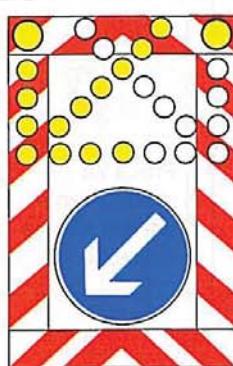

Pokretna ploča s treptačima i znakovima

Označuje mjesto izvođenja radova ili oštećenja na cesti

PRILOG 2

PROMETNA OPREMA CESTA

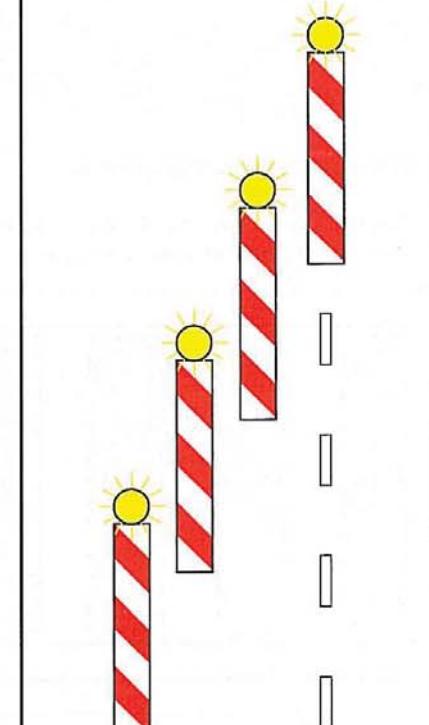
Pokretna ploča s treptačima i svjetlećim strelicama usmjerenima prema dolje i prometnim znakom

Označuju mjesto na cesti gdje je prometni trak zatvoren pa se promet preusmjeruje.

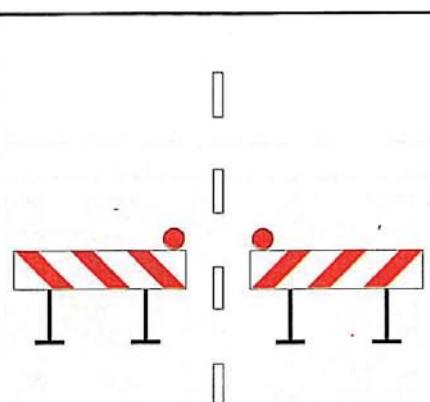
Pokretna signalna ploča s promjenjivim sadržajem

Upozorava na blizinu mesta na cesti na kojem se izvode radovi ili gdje je zadan smjer i način preusmjeravanja prometa.

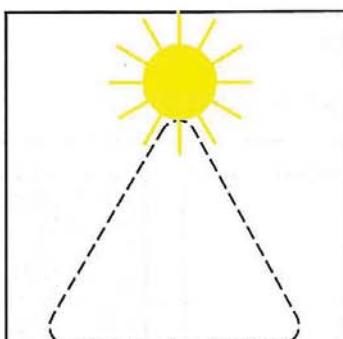
Svetlosni znak za označivanje radova na cesti, inih zapreka i oštećenja kolnika

Niz svjetala upozorava da je jedan ili više prometnih trakova zatvoren i da je promet preusmjeren "putovanjem svjetla".

Svetlosni znak za označivanje radova na cesti, inih zapreka i oštećenja kolnika

Crveno svjetlo, koje se upotrebljava na pločama za označivanje zatvorenog dijela ceste

Svetlosni znak za označivanje radova na cesti, inih zapreka i oštećenja kolnika

Treptuće žuto svjetlo koje se upotrebljava za naglašavanje prometnog znaka iznad kojeg je postavljeno.

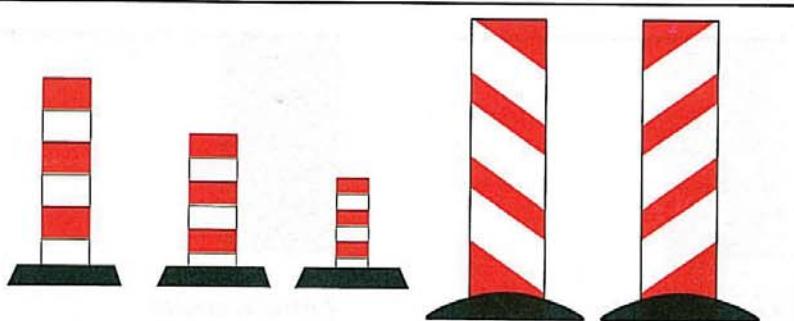

Montažni rubnjaci

Služe za usmjeravanje prometa vozila po prometnim trakovima. Radi bolje vidljivosti na rubnjaku se može dodati usmjeravajuća oznaka tzv. marker.

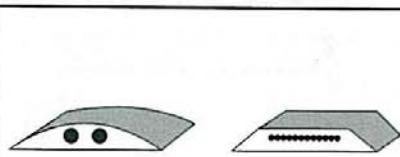
PRILOG 2

PROMETNA OPREMA CESTA

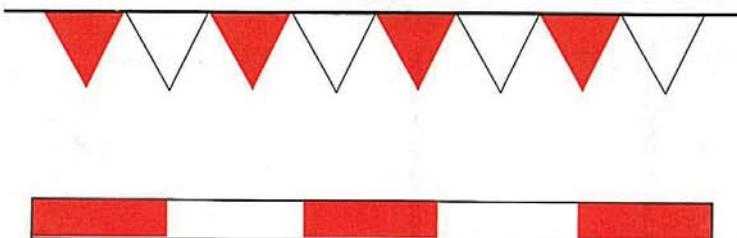
Markeri za razdvajanje smjerova vožnje

Postavljaju se u slučaju uvođenja dvosmjernog prometa u jednosmjernoj cesti.

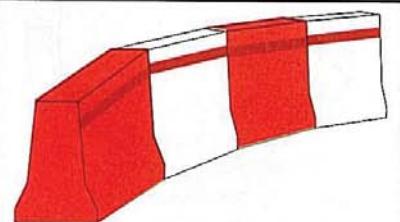
Smjerokazne oznake (markeri)

Služe za razdvajanje smjerova vožnje, označivanje pješačkih prijelaza i prijelaza ceste preko željezničke pruge.

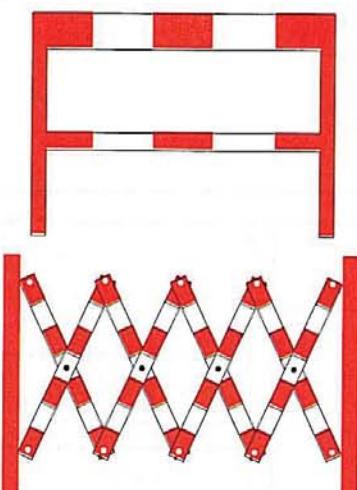
Zavjesice i trake

Služe za ogradijanje manjih prostora

Razdvajajuće ograde (plastične prepreke - New Jersey)

Fizički razdvajaju površine namijenjene prometu suprotnih smjerova i kolničke površine od površina na kojima promet nije dopušten.

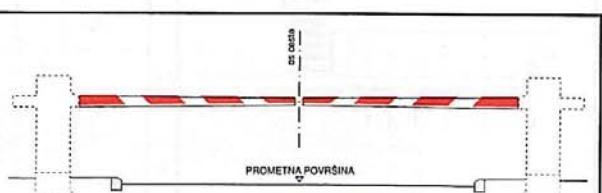
Rastezljive i složive ograde

Služe za zatvaranje manjih prometnih površina.

Branici

kojima se na prijelazu ceste preko željezničke pruge u razini zatvara promet čitavom širinom ceste.

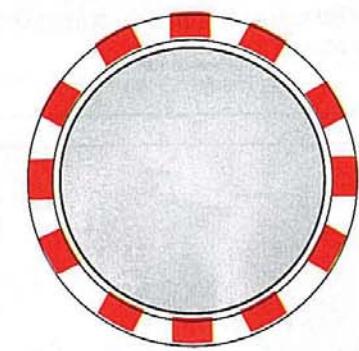
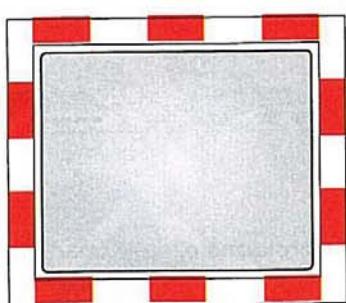

Polubranici

kojima se na prijelazu ceste preko željezničke pruge u razini zatvara promet samo do polovice širine ceste.

PRILOG 2

PROMETNA OPREMA CESTA

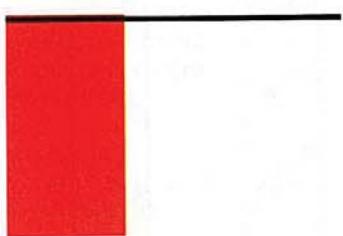

Prometna zrcala

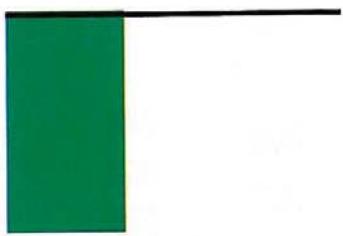
Namijenjena su osiguranju minimalne duljine preglednosti potrebne za sigurno uključivanje iz sporedne ceste na cestu s prednošću prolaska ili u drugim sličnim slučajevima.

Vanjski rub prometnog zrcala mora biti obojen reflektirajućom tvari izmjeničnim poljima crvene i bijele boje.

Prometna zrcala mogu biti pravokutnog ili kružnog oblika.

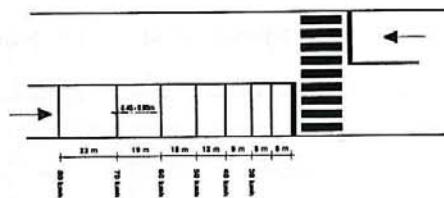
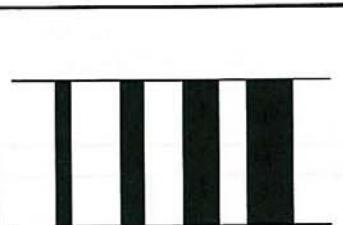
Crvena zastavica
Označuje zabranu prometa.

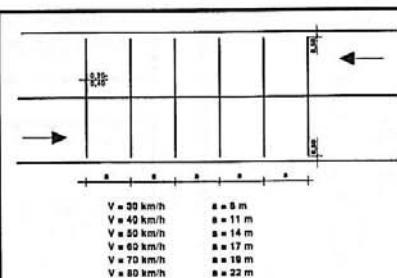
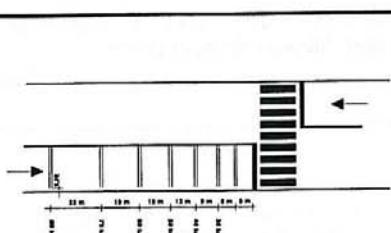
Zelena zastavica
Označuje slobodan prolaz.

Okrugla ploča

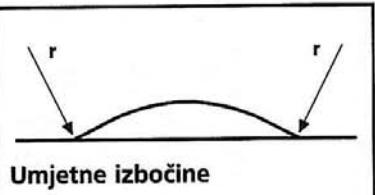

Optičke bijele crte upozorenja

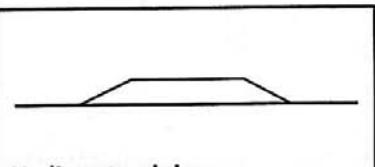

Trake za zvučno upozoravanje vozača

Vibracijske trake

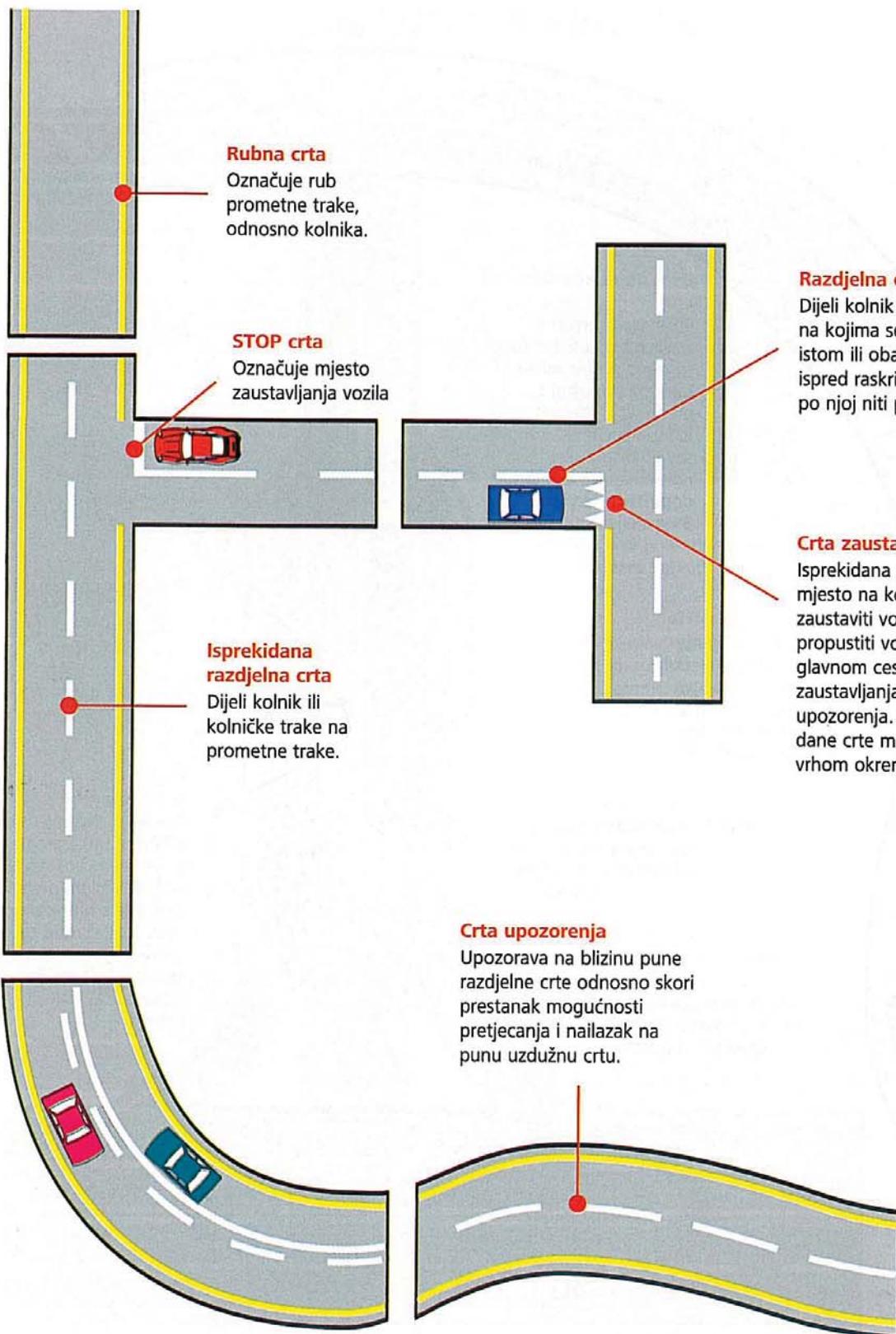

Umjetne izbočine

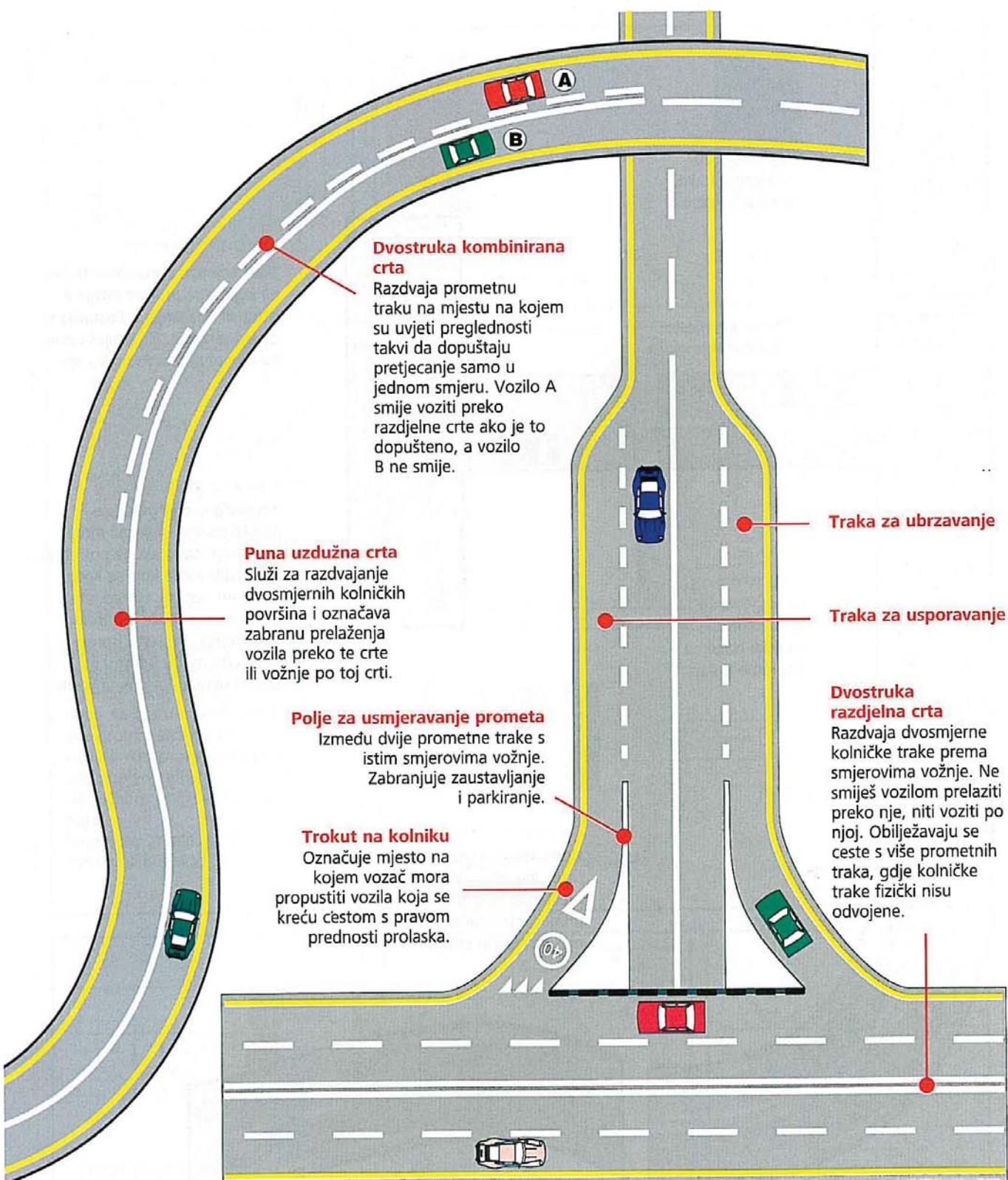

Uzdignute plohe

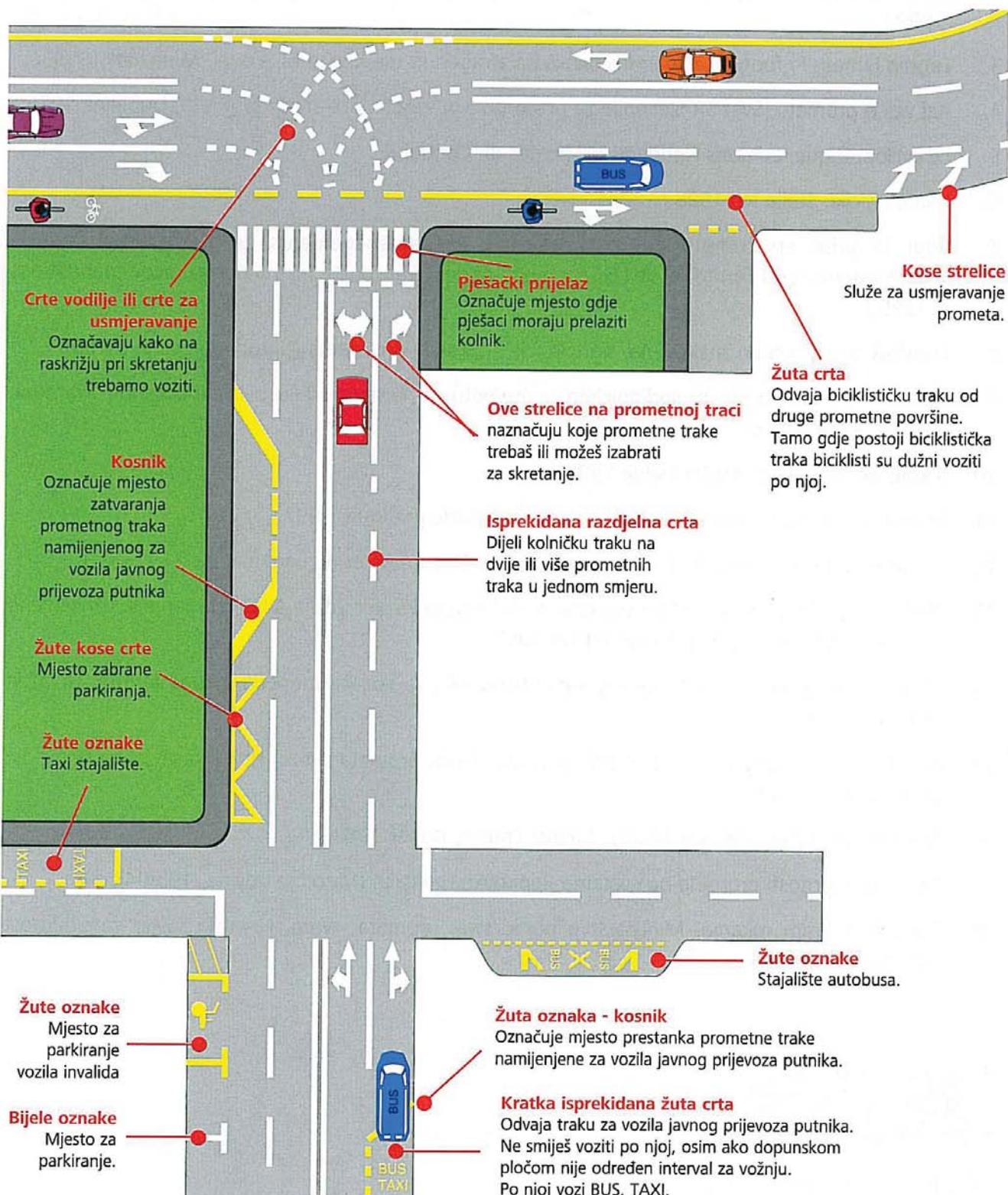
OZNAKE NA KOLNIKU

OZNAKE NA KOLNIKU

OZNAKE NA KOLNIKU

LITERATURA

1. Come si va in bicicletta, Porfiri Emilio, Ricci Riccardo, Tivoli 1969.;
2. Fahren lernen, Prfbogen, Alle amtlichen Prfungsfragen fr die Mofaausbildung, Vogel, München 1999.;
3. Fahren lernen, Prfbogen, Alle amtlichen Zusatzfragen fr die Klasse M, Vogel, München 1999.;
4. Kaj veš o prometu, Svet SR Slovenije za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Ljubljana 1975.;
5. Le cyclopratique, Editions Nationals du Permis de Conduire;
6. Mladi i bicikl, Stella Ivo, 1998.;
7. Pour la prise en compte des cyclistes dans les amenagements de voirie, Ministere de l'Amenagement du Territoire, de l'Equipement, et des Transports: Instruction et recommandations - 1995.;
8. Pravilnik o prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama (Narodne novine, 33/05);
9. Pravilnik o znacima što ih sudionicima u prometu na cestama daju ovlaštene osobe (Narodne novine, 9/93, 57/96);
10. S kolesom v promet, Kuclar Helga 1998.;
11. Securite routiere, Brevete de Securite routiere - Guide pratique, 1997.;
12. Securite routiere, Ministere de l'Equipement, des Transports et du Logement;
13. Škola vožnje, Priručnik za osposobljavanje kandidata za vozače vozila A i B kategorije II. Izmijenjeno izdanje, Grupa autora, Hrvatski autoklub 1997.;
14. Škola vožnje, Priručnik za osposobljavanje kandidata za vozača mopeda, Grupa autora, Hrvatski autoklub 2001.;
15. Za siguran put vašeg djeteta, Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, Hrvatski savjet za sigurnost prometa na cestama;
16. Za sigurniju vožnju, Porekar Tomaž, Kmetič France, Koper 1988.;
17. Zakon o sigurnosti prometa na cestama Republike Hrvatske (Narodne novine, 105/04);
18. Život je u vašim rukama, Ministarstvo pomorstva, prometa i veza, Hrvatski savjet za sigurnost prometa na cestama;

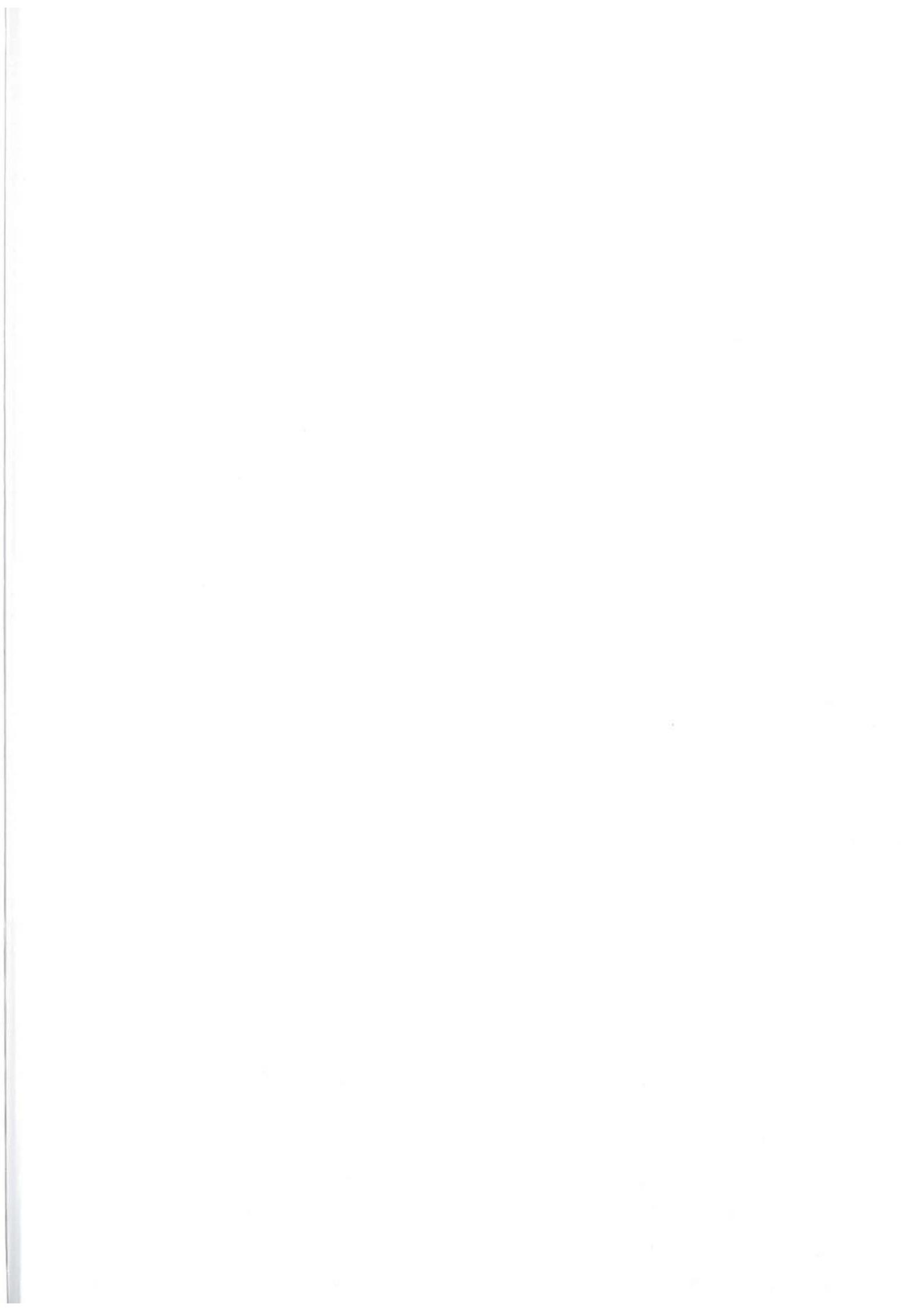
BILJEŠKE

HAK
HRVATSKI AUTOKLUB

BILJEŠKE

HRVATSKI AUTOKLUB

HRVATSKI AUTOKLUB